Akbaba

Ekrem Alican, Başbakana verdiği muhtırada: «Elim, kolum bağlı çalışamıyorum» diye şikâyet etti. — Gazeteler —

İnönü — «Elim, kolum bağlı, çalışamıyorum» diye şikâyet ediyor... Söyle, ne yapalım?..

T. Feyzioğlu — Ağzını da bağlıyalım paşam!

ZİRAAT BANKASI

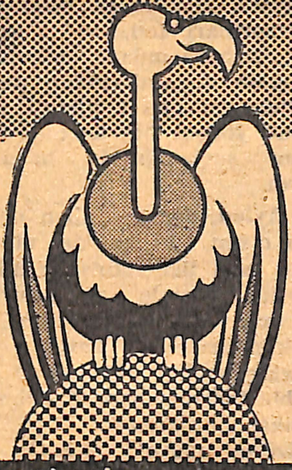
AÇIK ELİ İLE
EN VEFAKÂR
DOSTUNUZDUR.

**Tasarruflarınızı
Ziraat Bankasında
toplayınız**

Basın 12446 A 8089 - 197

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.
ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.
KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Sadi Dinççağ, Erdoğan Özer.
*
Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası
Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 5 — Sayı : 107
15 Ağustos 1963
YIL : 41
*
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Kurbanlar!

Siz, Türkiye'de «Şekerci Hacı Bekir» den başka üç göbek sayacak firma biliyor musunuz?... En yaşlı ticaret evimiz, en yaşlı insanımızdan daha gençtir!

Neden böyle?

Bu, bilgilerimizin birkaç yönden inceleyeceği bir konu... Ben, üstünkörü bir yargı ile: Hovardalığımızdan diyivereceğim.

Hovarda milletiz... Şairin nasihati hepimizin hayat felsefesidir:

Ye, iç de keyfine bak, hiç
düşünme ferdayı,
Sana bağışladılar mı yalancı dünyayı!

Osmanlı İmparatorluğunun bütün paşazadeleri, bu inanışla meşrutiyet dilencisi oldular. Eski vüzera konakları, eski vükelâ yalıları, babadan toruna değil, babadan evlâda bile kalmamıştır!

Hakikati iki isimle mühürleyim: Seçkin düşünürümüz dostum Emin Ali Çavlı, bir yaz günü, cebinde meteliği olmayan Sultan Hamit'in baş kâtibi Tahsin Paşaya, bir simit aldığını, utançtan önüne bakarak anlatmıştı.

Birinci Dünya Savaşının, bugün: «İşte» diye parmakla gösterebileceğimiz tek zengini var mı?.. Benim bildiğim üç tanesinin de cenazesi eş dost ianesiyle kalktı...

Biz, yalnız baba mirasını tüketmekte eşsiz insanlar değiliz. Zaman denilen büyük hazineyi de nasıl israf ettiğimiz meydandadır: Batılının koştuğu yollarda biz yürümüyoruz bile!

Ama korkunç hovarladığımız, ama kıyasıya israfımız insana karşı, insan değerine karşı olanıdır. Otuz yılın, kırk yılın, elli yılın yetiştirdiği nice varlıkları, politikacı pençesi, kökünden sarsıp deviriyor: Gölgesinde kalmanın ürküntüsüyle!

Bizim yokuşa bakınız: Zekâ zekâyı, bilgi bilgiyi, tokluk tokluğu ve açlık açlığı çekemez!.. Kalemi, mezarcı kazması duygusuzluğu ile kullanmayan kaç yazar eli varsa — isterse benim oğlum yaşında olsun — saygı ile öperim!

İlim ki «Hayatta en hakikî mürşit» dir. Şu İstanbul Üniversitesinin dört duvarı, utanç duvarına dönmedi mi?

Basın dünyamızla bilim dünyamızın haline bakıp da politikacılara söz söylemeye, sitem etmeye artık hangi kalemin dili kolay kolay cesaret edebilir?

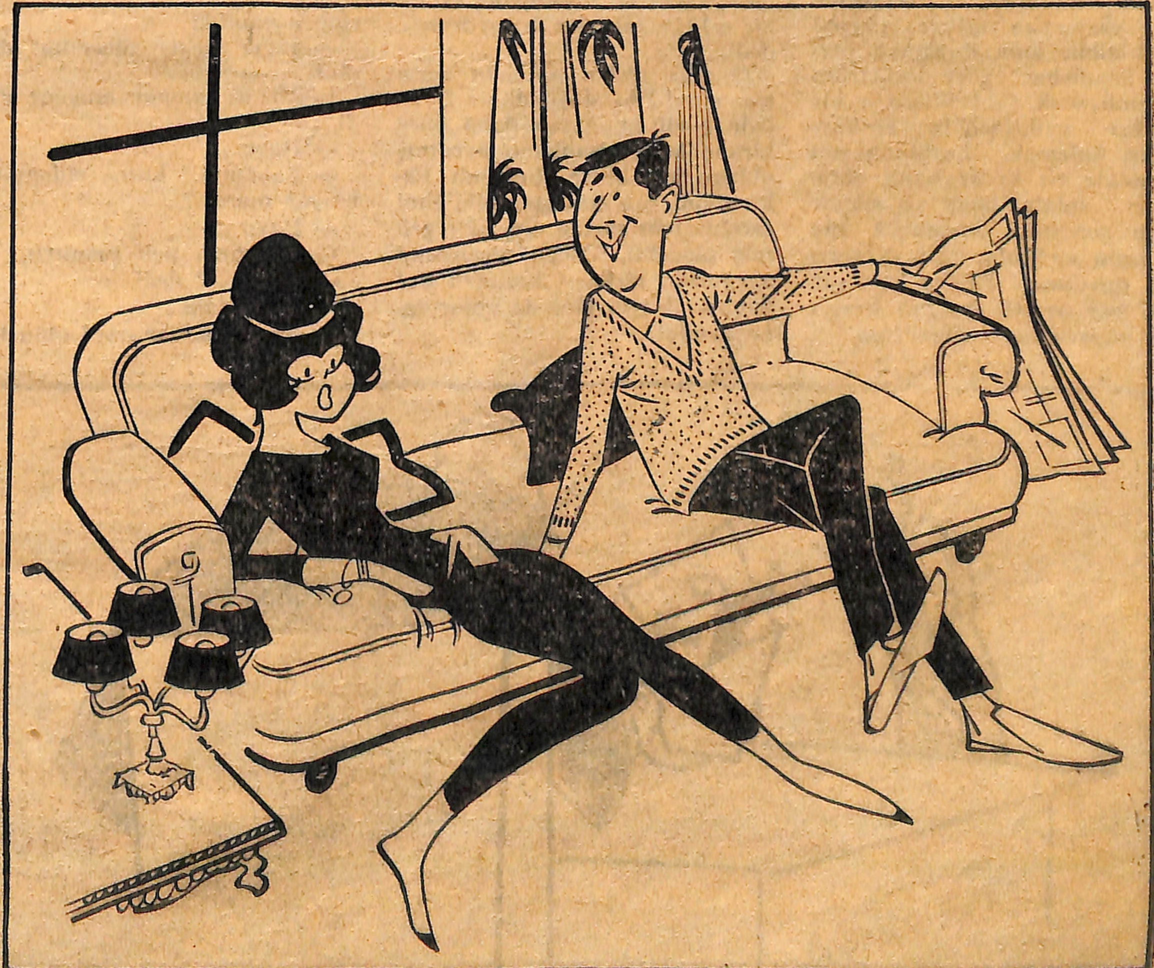
Paradan zamana, zamandan insana kadar bütün değerler, iki parmağımız arasında, sürümden kalkan ortası delik kuruşlar kadar sıfır.

Şu yabancı dünyalara sağlık dağıtan dört bin Türk doktoru bizim harcadığımız aydınlar değil mi?..

Şu başka milletlerin gücüne güç katan on binlerce Türk işçisi bu toprağı çölleştiren bir insan erozyonu değil mi?...

Keşke eski masal çağlarında olsaydık: Parti kapılarında, yaşlı gözlerle gazap ilâhının buyruğunu bekleyenlere, belki Tanrılar acır da gökten birer kurban indirirdi.

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Artık milletlerarası olayların hiç birinde adımız geçmiyor..
— Öyle... Şu Profumo skandalına bile bir Türk ismi karışmadı!

Ayten'in KOCASI

Yazan: AZİZ NESİN

Biricik anneciğim, sevgili babacığım, ölümümün sizleri nasıl perişan edeceğini biliyorum, ama benim için intihardan başka hiçbir kurtuluş yoktu. Çünkü hayat, taşıyamıyacağım ve altında ezildiğim ağır bir yük gibi her gün biraz daha üstüme abanıyordu.

Anneciğim, babacığım, sizlere verdiğim azaptan dolayı bedbaht oğlunuzu affediniz. Şu anda biricik oğluma da gözyaşları içinde elveda diyorum. Büyüyüp liseyi bitirdiği zaman oğluma bu mektubumu verirsiniz.

İntiharımdan sonra tahkikata girişecek olan savcıya, polislere ve ilgili makamlara, elyazımla yazdığım ve altında imzam bulunan bu mektupla, ölümümden hiç kimsenin sorumlu olmadığını bildiririm.

Ani bir cinnet sonucu ya da uzun süren sinir krizleri sonunda intihara karar vermiş değilim. Hayatımda, ancak intiharla temizlenecek bir leke, herhangi bir şerefsizlik de yoktur.

Bu mektubumdan da kolaylıkla anlıyacağınız gibi, intiharımdan yarım saat önce bile normal düşünmekleyim.

Uzun uzun mektup yazmaktansa, arkamda iki satırlık bir pusula bırakarak, hattâ hiçbir şey yazmadan intihar etmeyi düşündüm; ama o zaman herkes kendisine göre intiharımı yorumlıyacak ve intiharıma bir gerekçe uyduracaktı. Dedikoduları önlemek, hayatıma son vermekte ne kadar haklı olduğumu anlatabilmek ve aileme karşı kendimi savunmak için bu uzun mektubu yazmak gereğini duydum. Benim yerimde olan her şerefli insanın benim gibi yapacağına inanıyorum.

Hayatıma son vermeden önce, beni bu feci sonuca sürükliyen olayı tâ başından anlatırsam, beni haklı bulacağınızı biliyorum.

Tıp Fakültesini bitirdikten birkaç hafta sonraydı, ihtisas yapmak için hazırlanmaktaydım. Bir arkadaşımın evindeki toplantıda Ayten'le tanıştım. Ona birden içim kaynadı. İlk konuşmamızda o da benim duygularıma yabancı kalmadı. Böylece başlayan arkadaşlığımız devam etti. Bu arkadaşlığa flört, aşk denilemezdi. İkimiz de birbirimizi sevdiğimizi belli etmeye, açığa vurmaya nedense cesaret edemiyorduk.

Arkadaşlığımız ilerlemişti. Bir yaz akşamı Büyükdere'de rıhtım boyunda gezinirken Ayten'e bir erkeğe ilgi duyup duymadığını, nişanlı olup olmadığını sordum. Alaylı bir gülümseyişle,

— Çoktan beri bu soruyu sormanı bekliyordum... dedi.

— Neden? dedim.

— Hangi erkekle arkadaşlık etsem bana bunu sorar da... dedi.

— Bu da çok normal Ayten... dedim.

Uzun süre konuşmadan gezindikten sonra,

— Hayır, ne nişanlıyım, ne de bir erkeğe yakınlık duyuyorum... dedi.

O gece neden Ayten'in soruma alındığını düşündüm. Bana öyle geldi ki, Ayten daha önce birkaç kere nişanlanıp ayrılmış olduğu için böyle alıngandı. Eski gönül maceralarını bildiğimi sandığı için sorum ona ağır gelmiş olacaktı. Değil nişanlanıp ayrılması, birkaç kocadan dul kalmış olsaydı yine de umurumda değildi.

Ayten'e bu konuyu bir daha üstelemedim. Yine bir arkadaşın evinde, toplantıdaydık. Fazlaca içtiğim şaraptan tatlı tatlı başım dönüyordu. Ayten de neşe içindeydi. Dans ediyorduk. Birdenbire,

— Ayten, benimle evlenir misin? dedim.

Birden gülüşü dondu, yüzü kızardı, gözlerimin içine bakarak sustu.

— Ama ben fena bir şey söylemedim, dedim, istersen teklifimi reddedebilirsin...

Terasa çıktık, korkuluk demirine dayandık.

— Bana niçin gücendin? dedim.

— Ailemi tanıyor musun? dedi.

— Hayır...

— Babamın kim olduğunu biliyor musun?

— Hayır...

Cevaplarıma pek şaşmıştı,

— Sahi mi? dedi.

— Tabii sahi...

O zamana kadar nasıl oldu da, ailesini öğrenmemiş, sormamış olduğuma kendim de şaştım.

Bu sorularından, sonra üzüntülü susuşlarından, ailesinin, babasının durumlarından utanç duyduğu sanısına kapıldım. Belki çok yoksul bir ailenin, toplumun suçladığı bir babanın kızıydı.

— Ayten, dedim, ailen ne olursa olsun, baban kim olursa olsun, beni ilgilendirmez; ailenle değil, seninle evleneceğim. Bir apartıman kapıcısının, bir sokak satıcısının, hattâ şimdi bir ağır suçtan hapisanede yatan bir babanın kızı olabilirsin; ne çıkar bunlardan?..

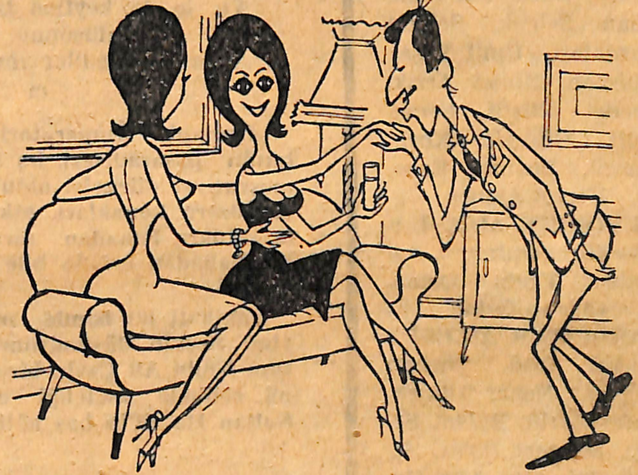
Yüzüme eğilip dikkatle bakarak,

— Demek babamı tanımıyorsun, kim olduğunu bilmiyorsun, hayret... dedi.

— Bunda şaşacak ne var? Tabii öğrenmem gerekirdi, ama olmadı işte...

Birden neşelendi,

— Hadi içelim... dedi.

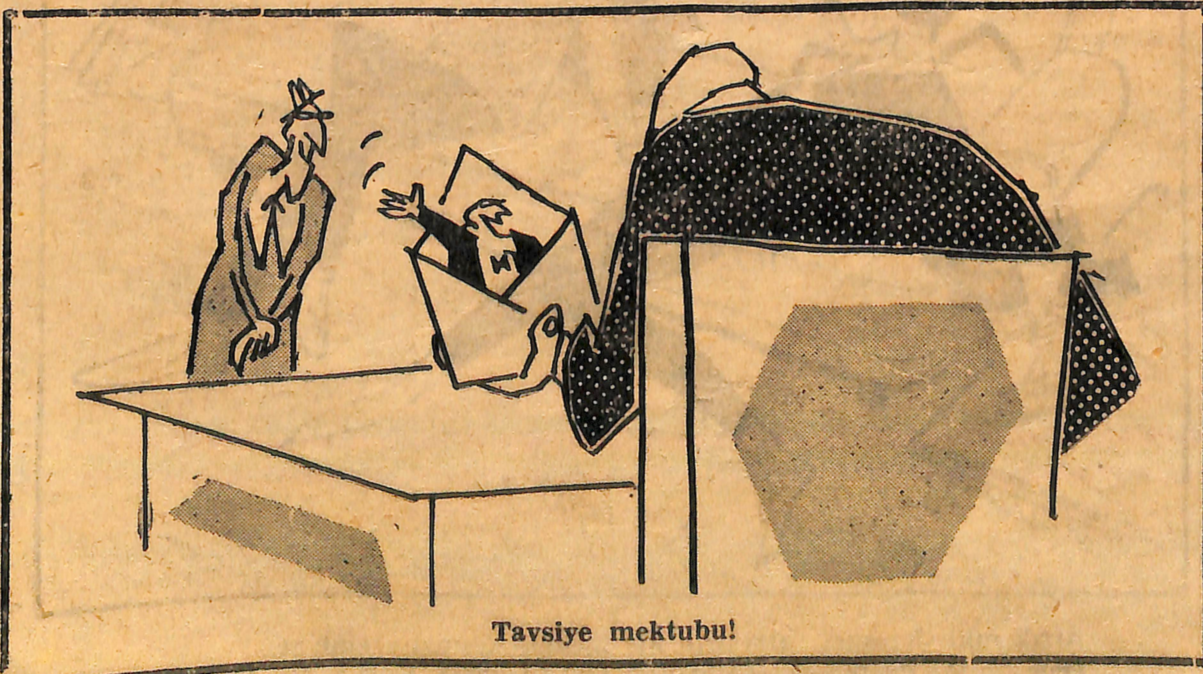
Boyuna içtik, dans ettik.

Gece yarısından sonra evine götürüp bırakmak istediğim halde, aynı semtte oturdukları arkadaşlarıyla gitmek için çok direndi.

Ertesi gün de hemen ailesinin kimliğini soruşturdum. Babasının adını söyledikleri zaman, büyük bir şaşkınlık duydum, hem de korkuya kapıldım. Ayten, daha sağlığında adı tarihe geçmiş, herkesin saygı duyduğu, her sözü dinlenilen çok önemli, dünyaca ünlü bir adamın kızıydı. O büyük ve zengin adamın kızı olduğunu bilseydim, ölsem ona evlenme teklifinde bulunamazdım. Ayten'le evlenebilmek için soylu ailelerden delikanlılar çevresinde pervane gibi dönerlermiş, ama o, ailesinin forsundan yararlanmak, babasının ününü sömürmek için evlenecekler diye, her evlenme teklifini reddedermiş.

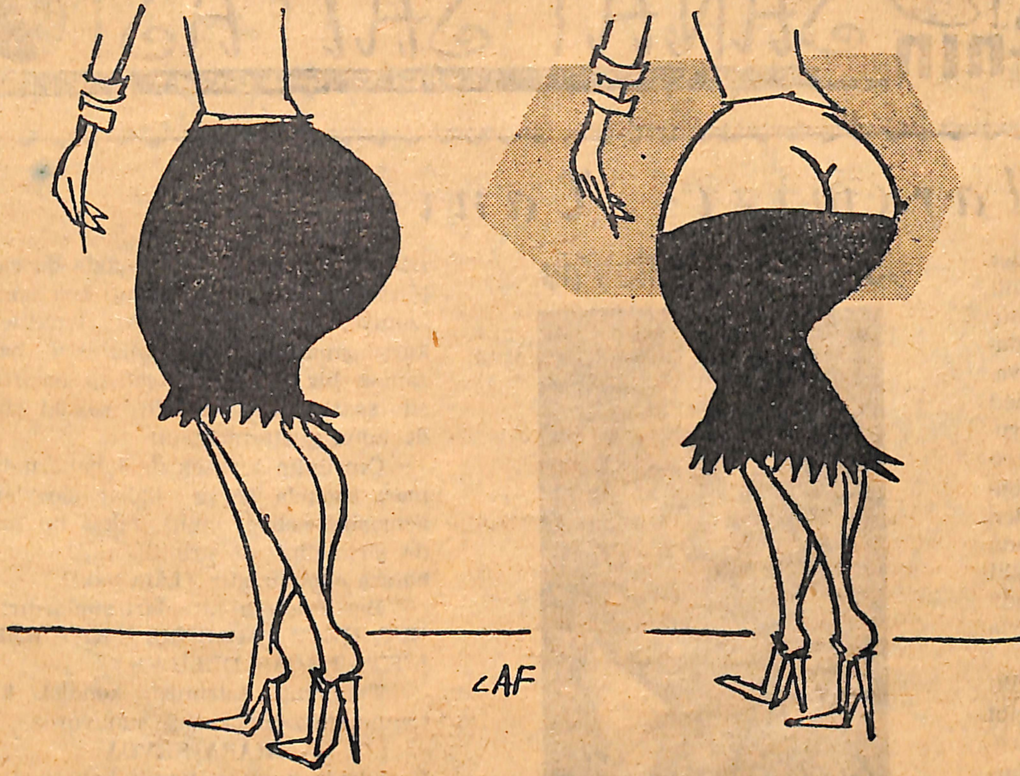
Bunları öğrenince büyük bir umutsuzluğa kapıldım. Ayten'i seviyordum ama, öyle bir aileden kızla evlenemezdim. Ailesi bu evliliğe razı olsalar bile herkes beni rahata kavuşmak, bu büyük aileyi sömürmek için Ayten'le evlendiğimi sanacaktı.

Artık Ayten'i görmüyor, onunla karşılaşabileceğim yerlere gitmiyordum. Ayten'i kutsal bir anı olarak içimde saklıyacaktım. Birkaç kere buluşmamız için haber gönderdi, gitmedim.

Tavsiye mektubu!

«Kadın modasında etekler 9 santim uzadı» — Gazeteler —

Yazısız

Ama ne yapsam Ayten'i unutamıyordum. Unutmak için İstanbul'dan uzaklara gitmeliydim. İhtisas yapmaktan vazgeçip askere gitmeye karar verdim. Evimde askere gidiş hazırlıklarımı yaparken, odama giren annem,

— Bir genç kız seni istiyor... dedi.

Ayten'i karşımda görünce şaşırdım, utandım da... Utancım, evimizin yoksulluğunu görmesindendi. Aramızda hiçbir şey geçmemiş gibi davranmaya çalıştım. Bir ara,

— Neden benden kaçıyorsun? dedi.

— Yoo, böyle birşey yok, nerden çıkarıyorsun? dedim.

— Hiç de göründüğün gibi nazik değilmişsin, dedi, bana bir gece bir teklifte bulunmuştun, sonra cevabımı bile almak istemedin.

Cevap vermedim.

— Askere gidiyormuşsun, doğru mu?

— Evet...

Yine sustuk.

— Şimdi ben sana teklifte bulunuyorum: Benimle evlenir misin?

Pencereden dışarı bakarak,

— Evlenemem Ayten... dedim.

Yine sustuk. Açıklamak gereğini duyarak,

— Sana evlenelim dediğim zaman, kimin kızı olduğunu bilmiyordum, dedim, ama şimdi öğrendim. O kadar ünlü, zengin, dünyaca tanınmış bir adamın damadı olmak istemem. Seni unutmaya çalışacağım.

Ayten ağladığını belli etmemeye çalışarak,

— Ne yalan söyliyeyim, dedi, sen babamın kim olduğunu bilerek, ama bildiğini benden gizlediğini sanmıştım. Ailemle değil, benimle evleneceksin.

— Evet ama, bunu başkalarına anlatamam ki... Herkes ailenin durumundan yararlanmak için seninle evlendiğimi sanacak... Bu türlü dedikodulara, suçlamalara katlanamam...

Ağladığını artık saklıyamıyordu.

— Beni gerçekten seviyorsan evlenelim, dedi, her gittiğin yere gelirim. Askere giderken beni de götür. Sonra bir uzak kasabaya doktor ol, gidelim birlikte... Babamın hiç desteği olmadan birlikte kuralım hayatımızı...

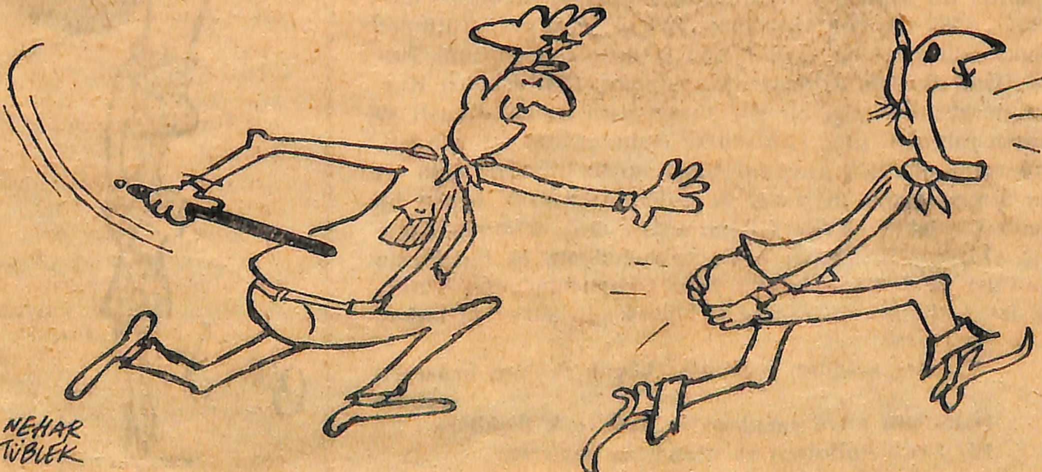
Bütün bu sözlerin, yirmi beş yaşında, çok iyi yetiştirilmiş bir genç kızın romantizmi olduğunu, ona alıştığı hayatı yaşatamıyacağımı, bu yüzden hayal kırıklığına uğrayacağını biliyordum. Ama onu öylesine seviyordum ki, ellerini avuçlarıma alıp,

— Seviyorum, dedim.

Yıldırım nikâhıyla, kimseye de haber vermeden evlendik... Ayten, evliliğimiz süresince gerçekten herşeyimi paylaştı ve önceden sandığım gibi hiç de hayal kırıklığına kapılmadı. Ama... Ama, ya başkaları...

(Arkası var)

Polise tabanca yerine cop verilecek. — Gazeteler —

Yazısız

Yazısız

Ozanlarımızı Tanıyalım

Saki Daha Ediboğlu

Eski Evkaf Müdürlerinden Ahmet Edip bey merhum Antalya'nın bir sahil meyhanesinde oturmuş demleniyordu. Güneş usta bir ressam veya gözü dönmüş bir kaatil gibi bulutları kana boyayıp Akdeniz ufkunda batıyordu. Ahmed Edip bey rakı kadefini fon-dip üzere yuvarladığı esnada meyhaneden içeri giren müjdeciler bir oğlu'nun dünyaya geldiğini bildirdiler. Merhum meyhaneciden yana dönerek «Sâki Daha» diye seslendi. Doğan yavrunun adı bu sebeple «Sâki Daha» olarak kaldıysa da sonları kendisi adını Bâki Sühâ'ya çevirip ilk adıyla kafiye tutturmuştur.

Görülüyor ki bugünkü adıyla Bâki Sühâ, her şeyden önce ünlü şairler gibi İstanbul'da doğmayıp Antalya'da doğmakla zamanın edebiyat kurallarına karşı gelmiştir. Bu yetmiyormuş gibi Lise tahsilini de Antalya Lisesinde yapması edebiyat çevrelerinin bir zaman kendisine kuşkuyla bakmasına sebep olmuştur. Fakat Bâki Sühâ 1937 yılında İstanbul'a gelerek kısa zamanda İstanbul'u benimsemiş, İstanbul'dan ziyade İstanbul taraftarı olmuştur.

Şehrimize kadem bastığından bu yana yaptığı işler arasında gazetecilik, İçişleri Bakanlığı Raportörlüğü, Basın Yayın Umum Müdürlüğünde çeşitli görevler, radyo spikerliği, hattâ başspikerliği, bir ara İzmir Radyosu Müdürlüğü, İstanbul Radyosu Program Müdürlüğü, Söz Yayınları şefliği sayılabilir. Halen saydıklarımızdan sonuncusunu Yeditepeden yankılar getiren bir başarı ile yürütmekte, bu arada çeşitli yayınların spikerliğini ve hazırlayıcılığını da yaparak, bizleri tatlı sesinden mahrum etmemektedir. (Lâf arasında şunu söyliyeyim ki onun radyoda konuştuğu geceler biz evde tatlı yemeyiz. Bu sebeple Bâki Sühâ'nın memlekete sesiyle bir şeker fabrikası kadar hizmette bulunduğu söylenebilir.)

Değerli seslerimizden Afife Ediboğlu ile evlidir ve gerçekten çok mesuttur. Bâki Sühâ çok mesut olmakla da şairlik törelerine karşı gelmiş olup kendisini çekemiyenlerin bu konudaki tenkitleriyle karşılaşmaktan aslâ yılmamıştır. Zaman zaman bir punduna getirip hazırladığı şiir saatlerinde okuduğu saadet şiirleri de bunu göstermektedir.

Ömrünün kırksekizinci baharında olması saçında beyaz bahar çiçeklerinin açmasına sebep olmuş, fakat bu haliyle de şirinliğini ve şirinlik muskasını muhafaza edebilmiştir. (Lâfa bak!)

Basılmış şiir kitapları şunlardır: CÜNUP, HECE YAĞMURU, İŞRET, KARANLIKTA KAÇAN DELİLER.

Tanınmış şairimizin kendisi kadar tanınmamış bir şiirini sunuyoruz.

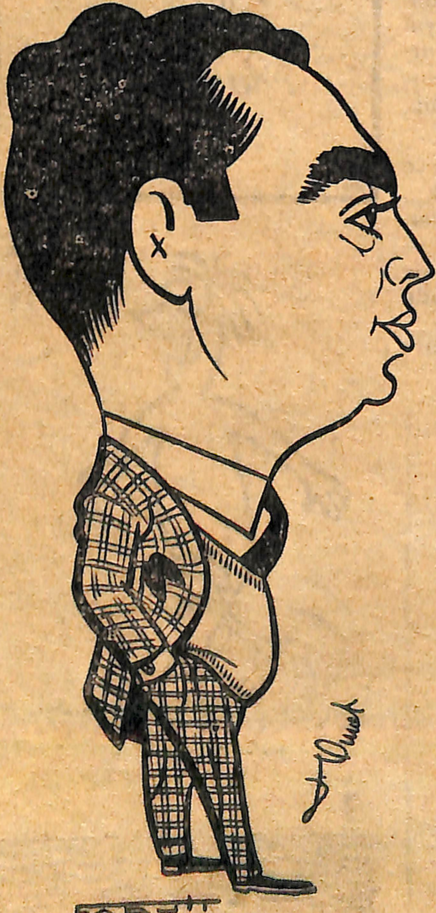
KARA SEVDA

Karadeniz kıyıları, fındık bahçeleri,
Uzakta balıkçılar, leylekler tek ayak.
Seni düşünüyorum seni, beyaz ellerin
Akşam geçerken uğra bize dalgayı bırak.

Bir tekne şarap gibi rüzgârların elinde,
Yine gasyan ediyor üstüme hâtıralar.
Rica ederim bu yaptığınız çok ayıp,
Yine ıslatacak beni hırçın dalgalar.

Gina'nın göğsü gibi maşallah göğsün,
Nasıl böyle durmadan kabarıp alçalıyor?
Seslen bana Antalyada kalan çocukluğum:
Senelerin saati kırksekizi çalıyor!

Sâki Daha Ediboğlu

Doğan Onat

Bir Portre

Döndürdün etrafını hayvanat bahçesine,
Kâh bir gün kişniyorsun, bir gün miyavlıyorsun,
Saymakla tükenir mi senin bildiğin diller?
Daha dün anırırken, bu sabah havlıyorsun!

Ü. Y.

Haberler :

Islak tütünler armağan kazandı!

Başlığı görüp de ihraç ettiğimiz tütünlerin dış memleketlerde bir armağan kazandığını sanmayın. Yeditepe dergisinin 1962 yılı şiir armağanı, Turgut Uyar'ın «Tütünler Islak» adlı kitabına verildi, onu söylemek istiyorum. Turgut Uyar ilk defa armağan kazanmıyor. Çok eskiden Kaynak dergisinin açtığı bir şiir yarışmasını da kazanmıştı. O zaman rahmetli Ataç «Ne olursa olsun zarımı bu şair için atıyorum» demişti. Ataç zar tutar mıydı bilmeyiz ama iyi zar atmış. Armağan jürisinde oylar, «Tütünler Islak» ile Melih Cevdet'in «Kolları Bağlı Odyseus»ü arasında dağılmış. Odyseus'ün kolları bağlı olduğundan, az bir farkla Tütünler Islak kazandı armağanı. Okuyucularımıza Tütünler Islak kitabının «Terziler Geldiler» adlı şiirinden birkaç satır sunuyoruz:

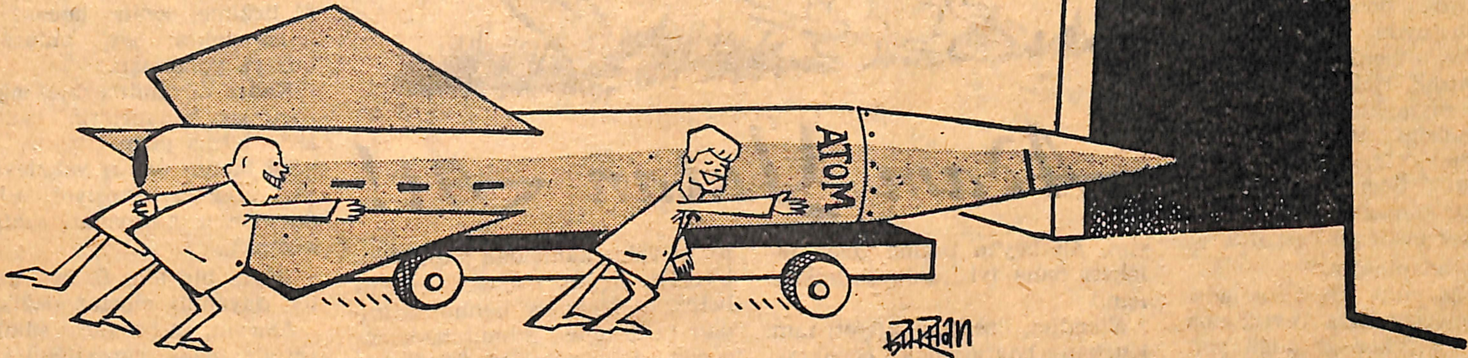
«Terziler geldiler. Kırılmış büyük şeylere benzeyen şeylerle
Daha çok koyu renklere ve daha çok ilişkilere
Bir kenti korkutan ve utandıran şeylerle.»

Bu satırlardan bir mâna çıkaran okuyucularımızın, insaniyet namına bize bildirmelerini rica ederiz.

Ayten Kaçmaz

Atom denemelerini yasaklıyan anlaşma imzalandı. (Gazeteler)

Yeni hedef!

PAZARTESİ :

Bazı sanayi kollarında çok ilerledik. Meselâ, pek güzel çamaşır makineleri yapılıyor: Vitrinlere bakıyorum, görünüşleri gayet zarif. Kullananlara soruyorum: Çok memnunuz diyorlar... Ama, bir gazete haberinden öğrendim ki, Avrupa'dan, Amerika'dan da binlerce çamaşır makinesi alıyormuşuz... Neden acaba?

Yoksa yerli makineler, kirli çamaşırlarımızı temizlemeye yetmiyor mu?

SALI :

Hâlâ genç, hâlâ hovarda, hâlâ ünlü Zsa Gabur bir gıda maddeleri şirketini dâva etmiş: Üç milyon dolar... Yani otuz milyon lira!

Neden mi?... Bir propaganda yazısında yıldızın kilosunu açıkladığı için!

Bayan Gabur, otuzbeş yıl önce Burhan Belge'nin eşiydi... Eh, o zaman yirmi yaşında olsa, şimdi en az elli beşlik!

Acaba gıda maddeleri şirketi, Zsa Zsa'nın kilosu yerine yaşını açıklasaydı ne tazminat isteyecekti dersiniz?... Üç milyar dolar mı?

ÇARŞAMBA :

Ulunay'ı, her sabah okurum. Hem öğreticidir, hem eğlendirici... Edebiyattan arıcılığa, musikiden avcılığa kadar, kalemi, her konu üstünde, okuyucuyu yormadan konuşur.

Yalnız son zamanlarda bir «fesahat» merakına düştü. Eskiden de vardı ama bu huyu, artıyor gittikçe: İllâ her yabancı kelimenin doğrusunu yazacak!

Aşk mı?.. Hayır, ışk!.. Cenaze mi?.. Hayır, cinaze!.. Kandil mi?.. Hayır, kındil!

Geçen gün de tutmuş, şimdi, üzerinize afiyet «Aritmetik» olan kırk yıllık «hesap»ı «Hisap» yapmış.

Nasıl anlatalım bu üstada ki, hisap arapçadır, hesap Türkçe... Âteş Farsçadır, ateş Türkçe!

Artık «Bağdattan dönen yanlış hesap»ı hâlâ hisap yaparak: «Bak, neler de biliyor üstad» diye kimseyi hayrete düşüremeyiz.

Asıl ihtiyarlık bu galiba: Dışımızın değil, içimizin eskimesi!

PERŞEMBE :

Anadolu Kulübünün bahçesinde pek tonton bir çocuk gördüm: Güneş yanığı bir vücut, şeftali esmeri yanaklar, çakır gözler, sırtında da pek şık bir bebek esbabı... Saçlarını okşayarak sordum:

— Sen kimin kızısın bakayım?

Ayyy.. Yaşından büyük bir sesle dudağını büke büke övündü;

— «......» nın torunuyum!

Bu «...» büyük baba, bir zamanlar bakan olmuş, bugün de C.H.P. demirbaşlarından bir milletvekilidir.

Arkadaşlara, çocuğun cevabını anlatınca:

— Niye «Baban kim?» diye sormadın, dediler.

— Korktum, korktum, dedim... Yine büyük babasının adını söyleyip «...» nın damadı derse diye!

CUMA :

Gazeteler sütun sütun borçlu milletvekillerinin isimlerini yayınlıyorlar: Galiba yirmi bin liradan az olanı yok içlerinde... Otuz bin, otuz bir bin, otuz iki bin kıvıranı da var maşşşallah!

Bize kalırsa, borçluların değil, borçlu olmayanların isimlerini yayınlamak daha kolay: Borçluların sayısı beş yüzün üstünde... Borçlu olmayanların sayısı ise yüzün altında!

Ziraat Bankası, mektup yazmış aldıran yok.. Meclis Başkanlığına tezkere yazmış, aldıran yok.. Şimdi, maaşlara haciz koydurmuş.

Hangi yılın hangi maaşlarına acaba?

Size bir fıkra anlatayım ben:

Gece uykusu kaçan Salamon'a karısı sormuş:

— Ne düşünüyorsun kocacığım?

Kocacığı isteksiz isteksiz mırıldanmış:

— Hiç...

— Söyle be kuzum.. Belki çaresini bulurum.

Şey, diye kekelemiş adamcağız, bizim komşu Moiz'e on bin lira borcum var... Yarın bononun son günü... Param yok...

Kadın, bir hamlede karyoladan atlayıp pencereden seslenmiş:

— Mösyö Moiiiizzz!..

Karşı apartımanın karanlığa gömülü balkonundan cevap gelmiş:

— Buyur Madam Salamon...

— Benim kocanin size on bin lira borcu varmiş...

— Vaaar...

— Yarin bononun günüymüş...

— Evet, günü...

— Haberin olsun Mösyö Moiz: Kocamin parası yok, ödeyemeyecek!

Sonra naylon gecelik içinde diri kalçalarını oynata oynata karyolaya dönüp kocasına sarılmış:

— Haydi şekerim, şimdi biz keyfimize bakalım, artık o düşünsün!..

CUMARTESİ :

Afyon'un Çobanlar Bucağında, adamın biri harman yerinden bir eşek çalmış... Eh, harman yerinden de başka ne çalınır ki?... Pırlanta yüzük, vizon kürk çalacak değil ya...

Ama, herif bununla kalmamış, eşeği tanımasınlar diye kulağını ve kuyruğunu da kesmiş.

Bir kere tanımamaya imkân yok: Kulağını, kuyruğunu kesmek değil, başına silindir şapka, sırtına frak giydirsen bile!

Şimdi eşek hırsızı ceza evinde tam onsekiz ay yatacak...

Bence asıl suç, hırsızın eşeği çalması değil, tanıtmamaya çalışmasıdır.

Yoook, ne olur ne olmaz eşeklerimizi mutlaka tanımalıyız!

PAZAR :

Karabük'ün Karaağaç köyünden Ali Gür, onyedi yaşındaki körpecik karısını çifteliyen eşeğini hemen oracıkta kurşuna dizmiş.

Aferin Ali Gür'e: Bazı eşeklerin cezası böyle şıpşak verilmelidir.

Ama doğrusunu isterseniz, biz, dört ayaklı bir eşekten böyle bir eşeklik beklemezdik!

Sabahleyin gazeteyi elime aldığım zaman acı bir şaşkınlıkla donakaldım. İlk sayfada, memleketimizin en büyük akıl ve ruh hastalıkları uzmanı doktor Ali Sağlıksunan'ın «müessif bir kaza» sonucu beyni patlayarak öldüğü yazılıydı.

Bu haberin bendeki etkisini mümkünü yok bilemezsiniz. Çünkü herşeyden önce çok eski bir baba dostuydu. Herhangi bir müşkülümüz oldu mu doğru ona koşardık. Hele bana yaptığı iyilikler, saymakla bitmez. Zaten kendisini tanıyan herkesi olgunluğuna, faziletine hayran bırakmıştı. Çocukla çocuk, fakirle fakir olmasını bilir, hastalarını birer evlât gibi severdi.

Zavallı adamcağız.

Sonra 35 yıllık bir bilim adamıydı. Feylesof Rıza Tevfik ona «hocam» der, her gördüğü yerde elini öperdi. Neyzen Tevfik de öyle. Ve iyileşip hayata kavuşan bütün deliler, delilerin yakınları severler, sayarlar, anarlardı onu. Ciltlerle kitap yazmış, yabancı ülkelerin bilim kurumlarına üye seçilmişti.

Delilerle uğraşmaktan vakit bulup evlenememişti bile. Çünkü evlenip çoluk çocuk sahibi olunca artık evdeki delilerden vakit ayırıp öteki delilerle gerektiği kadar uğraşamayacağını pek iyi biliyordu. Mesleğine böylesine düşkün bir insandı. Hattâ bir zamanlar, devrin kudretli Başbakanı bile ayağına kadar gidip aralarına girmesi için ne diller döktüğü halde, Ali bey kliniğini ve her biri kaderini kendisine bağlamış olan «tayfalar»ını bırakmağa yanaşmamıştı... Onun için mutluluk, kliniğin duvarları arasıydı.

Zavallı adamcağız.

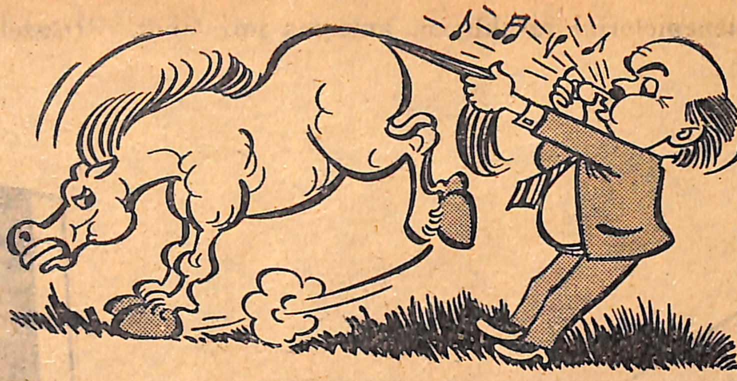
Yalnız bir kusuru, — kusur da denemez doğrusu — bir zayıf yanı vardı onun da: Herşeyi ciddiye alırdı hemen. İçinin temizliği yüzünden her söylenene inanır, lâkin bu inancını gayri dünya yıkılsa değiştirmezdi.

Söz gelişi, birisi çıkıp da «Biliyor musun doktorcuğum, falanca sizlere ömür...» diye bir şaka yapacak olsa, ondan sonra öldü denilen kimseyle karşı karşıya oturup saatlerce konuşsa da onun ölmediğine inanmaz. Tıpkı bunun gibi, Sülün Osman'ın andavalın birine okuttuğu Bayezit kulesi de artık eski yerinde değildir onca. Şimdiki kule yeniden yapılmıştır. Ama en merak ettiği nokta neydi, biliyor musunuz? Eski kuleyi satın alan adamın içindeki yangın gözcülerini de beraber götürüp götürmediği...

Eh, bu dünya ölümlü dünya; sıramız geldikçe hepimiz kuyruğu titreteceğiz. En çok yandığım, birkaç gün sonra jübilesi vardı; yabancı konukların özel olarak çağrıldığı bu büyük töreni göremeden gitmesi gerçek bir bahtsızlık değil de nedir? Sen 35 yıl delileri, manyakları, sapıtmışları yola getireceğim, topluma kazandıracağım diye didin dur, sonra bir ahır kaçkını beygirin tepmesile sokak ortasında beynin dağılsın.

Zavallı adamcağız.

Hem bakın, size bu «müessif kaza»nın içyüzünü açıklamalıyım, Ali bey'in başına gelen felâketi daha iyi anlayabilmeniz için.

Adam Yutan At!

Efendim, üzerinize âfiyet, tam Kurban bayramında çocuklardan ikisi kabakulak olmuş, eşim su çiçeği çıkarmış, kaynanamın romatizmaları tutmuş, böbrek ağrıları başlamış, ekzamaları azmış, hizmetçimiz merdivenden inerken düşüp Picasso'nun figürlerine benzemiş, ben de müthiş bir yaz nezlesine yakalanmıştım.

Bu durumda, el öpmek gibi kutsal ödevler bir yana, af buyrun, ayakyoluna gitmeğe bile dermanımız kalmamıştı. Sözü uzatmayayım, Ali beye (Amca deriz biz ona) karşı borcumu da ancak dün sabah edâ edebilmek fırsatına kavuşmuş olduğumdan, klinikteki odasında oturmuş konuşuyorduk. Bir ara, dışardan gelen çığlıklarla ikimiz birden irkildik. Ne olup bittiğini anlamaya vakit kalmadan kapı gümbürtüyle açıldı. Başta fil endam hemşire Mehpâre hanım, ardından yedi tane sümüklü, azgın çocuk, daha arkadan ürkek bakışlı, ahmak suratlı bir adam ve onu ağlayıp haykırarak ileri doğru iteleyen bir kadın girdiler. Odanın içi bir anda tımarhaneye dönüvermişti. Çocuklar bir oraya, bir buraya saldırıyor, Mehpâre hanım ağır cüssesile onların peşinden koşuyor, 35 yaşlarında kadar gözüken öteki kadın inleye uluya derdini anlatmaya çabalıyor, kocası olacak adam da ağzı bir karış açık, hiç birşey anlamayan gözlerini duvardaki rakkaslı saate dikmiş sallanıp duruyordu.

Kadının söylediğine göre, kocası dün yutulmuştu. Hem de arabacı Halil ağanın atı tarafından yutulmuştu. Halil ağa arabasıyla tam evlerinin önünden geçerken, atın yularını salıvermiş, at da kapının önünde güneşlemekte olan kocasını yutup tepelere doğru kaçıp gitmişti. Halil ağa kahkahalarla gülüyordu. Zaten mahsustu Halil ağanın bu yaptığı. Göz koymuştu kendisine. Yüz bulamayınca da bu oyunu etmişti işte. Varıp komsere olayı anlatmış, o da yanlarına bir bekçi katıp «Haydi üzülme, senin kocanı bulsa bulsa doktor bey bulur» diye buraya yollamıştı.

Kadın dövünürcesine ağlıyor, çocuklar kanapelerin, sandalyelerin altına girip çıkıyor, Mehpâre hanım onları yakalayıp dışarı atmağa uğraşıyor, adamsa durumunu bozmadan saate bakıyordu.

Böyle bir aile faciası gerçekten dayanılır cinsten değildi.

Amcam, meselenin sükûnetle yargılanması gerektiğini kavramış, çocukları susturmak amacıyla her zaman cebinde taşıdığı düdüğünü çıkarıp olanca gücüyle öttürmeğe başlamıştı. Gerçi düdük hemen etkisini göstermiş, ortalık bir anda sessizleşivermişti ama, bu sessizlik iki dakika ya sürmüş ya sürmemiş, düdüğü gören piçler bu sefer de Ali beyin başına üşüşmüşlerdi. Bereket versin alârm işaretini duyan iriyarı iki hademe odaya girerek Mehpâre hanımla birlikte göz açıp kapayıncaya kadar yedisini birden dışarı çıkarmışlardı.

— Gel, otur bakayım kızım şöyle... dedi amcam. Sen de gel karşıma, gel, gel, gel... diyerek kocasını da çağırdı. Adam ürkek ürkek gelip oturdu.

— Şimdi yeniden anlat bakayım, nasıl oldu olay? diye kadına sordu. Kadın, hep o dövünürcesine halile tekrarladı deminki sözlerini.

Bunca yıllık doktor olmasına, bunca yıldır acı tatlı nice olaylarla karşılaşmasına rağmen o da büyük bir üzüntü duyuyordu besbelli. Fakat herif, yutulduğunu hiç önemsemiyor gibiydi.

— Nasıl olsa defi hacette bulunacak at, diyordu, renksiz, tuhaf bir sırıtmayla. O zaman dışarı çıkarım ben de!

Bense, herhalde felâkete uğramış bir insanın bu derece metin oluşuna ilk defa rastladığımdan, ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

Zavallı adamcağız.

Amcam, bu yamyam atın özelliklerini öğrendikten sonra:

— Haydi, dedi, siz şimdi evinize gidin. Kederlenmeyin hiç. Ben bir iki güne varmaz kocanı bulup sana getiririm!

Oyalayıcı, umut verici bir iki söz de galiba ben geveledim. Hayır dualar ede ede çıkıp gittiler. Ben de birkaç dakika sonra ayrılıp eve döndüm.

Ali bey, akşamüstü İstanbul'a inmek istemiş. Otobüs durağına doğru ilerlerken yolun kıyısında Halil ağanın beygirine benzeyen bir hayvanın otladığını görmüş. Usul usul yanına yaklaşıp birden kuyruğuna yapışmış. Düdüğünü de öttürmeğe başlayınca neye uğradığını şaşıran beygir, aziz doktorun kaburgalarına çiftesini salladığı gibi...

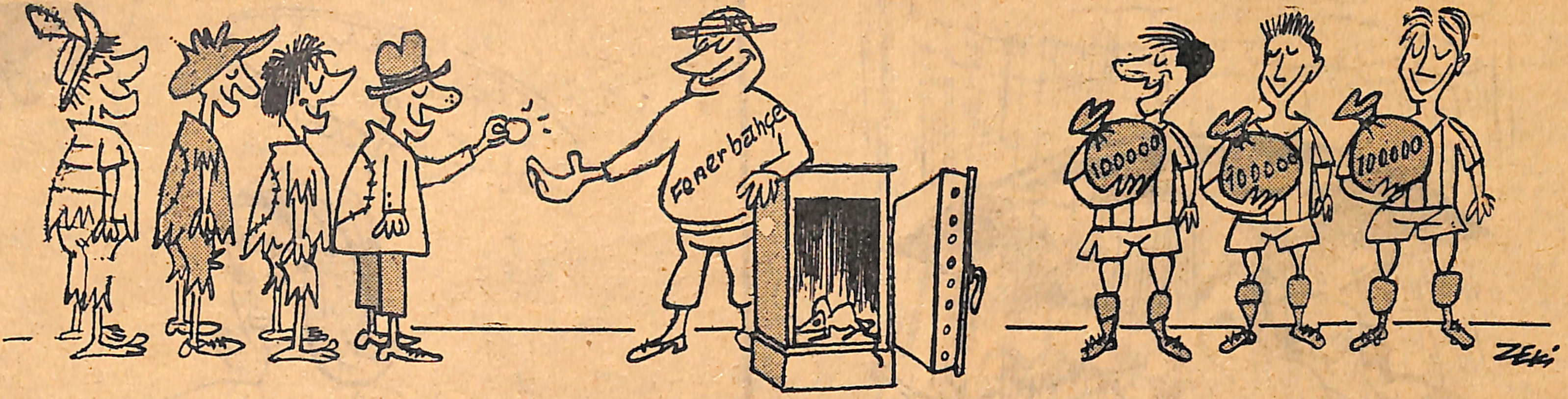
Zavallı adamcağız!

Tahir Özcelik

— Baban bir futbolcu ile nişanlandığını bilmiyor mu?
— Hayır... Sporla hiç meşgul olmaz!

Fenerbahçe taraftarlarını yardıma çağırdı. — Gazeteler —

Dostlar alış verişte görsün!

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Resmî ziyaretçiler...

Sevmem... Hiçbirini sevmem... Dostluk getirip götüreceklerine de inancım yok... Bence dostluk, ne birlikte kaz ciğeri yemekle temellenir, ne kadeh tokuşturmakla, ne de «ananevî dostluk» hakkında ananevî nutuklar atmakla.... Öyle olsaydı, dünyanın bütün milletlerinin birbirlerini sinelerine kakmış olmaları gerekirdi: Hepsinin büyükleri defalarca birlikte kaz ciğeri yemiş, kadeh tokuşturmuş, ananevî dostluk hakkında nutuk atmıştır değil mi?... Öyleyse... Kaz ciğerinden başka gıdalar bulmalı!...

Hele bu «resmî» gidiş gelişlerde, kadınlara düşene büsbütün tutuluyorum: Yetimhanelerde, ödünç jestlerle çocuk başı okşamak, nakışhanelerde, sofra örtülerine, peçetelere hayran hayran bakmak ve çarşafları son dakikada değiştirilen karyolalarda hasta yoklamak... Düşündükçe içim büzülüyooor!..

Pompidu'lar son resmî ziyaretçilerdi... Fransız Başbakanı ve eşi... Söylemek lüzumunu duyuyorum, insan bu tozda dumanda nerdeyse kendi kimliğini unutacak ta!..

Benim gene içim büzüldü. Şundan büzüldü bu sefer: Bize gelip gidenler nedense bir «hâmi» tavrı takınırlar. Yaşamayı öğretici sözler söylemek ihtiyacını duyarlar. O kadar gözle görülmüyor canım yaşamayı bilmediğimiz. Görülüyor mu?..

— «Türk kadınları fazla şişman... Biz Fransızlar akşam yemeğini hafif yeriz de...»

Belki bu sözlerde alınacak birşey yok... Bir Fransız turist madaması söylese. Söyler söyler, gördüğünü söyler... Amma, protokolün herşeyi kalıplaştırdığı bir ziyarette, bir Başbakan hanımının, etten yağdan bahsetmesi, zarif değil!..

Tanıdığım İnönü, değişmemişse, Fransaya gitmiyecektir, iadeyi ziyarete. Gitse ve gazeteciler bayan İnönü'ye sorsalar:

— «Fransız kadınını nasıl buluyorsunuz» diye. Herhalde «çok geveze» diye cevap vermiyecektir... «Zarif» diyecektir, «lâtif» diyecektir, işin suya sabuna dokunmıyan tarafına sapacaktır.

Yaaa, Madam Pompidu!..

Sonra, o oğlancağız nedir, onyedi yaşında oğlancağız: Büyük İskender edasıyla nutuklar atan: «Türkler çok çalışmalıdır, evet çok çalışmalıdır...» diye.

Oğulcağızım, sen şimdiyedek yaptığın gibi otostopla Avrupa turunu tamamlamağa bak, e mi?..

Resmî ziyaretçileri sevmem... Ve dostluk perçinlemek için, gene şunu söylerim: Kaz ciğerinden başka gıdalar bulmalıyız!

İncir ağacının gölgesi...

Biliyorsunuzdur... Mukaddes kitapta ne dendiğini... «Kimse incir ağacının gölgesinde barınamaz, zararını görmeden» denir uygun lisanla...

Geçen gün Nihad Erim'i gördüm uzaktan ve Mukaddes kitap geldi aklıma...

Tedaî şundan ötürüydü:

Politikanın bir ünlü lideri de tıpkı mukaddes kitabın anlattığı bir incir ağacıdır. Nihat Erim'di, Kasım Gülek'ti, Suphi Baykam'dı, kısa olsun, uzun olsun, bir süre gölgesinde barınmış olanlar, kendilerinden hep birşey vermişler, ama bir daha geri gelmiyecek birşeyi kaybetmişlerdir... Ne almışlardır ondan?.. Hiç!

Tevrat diyor: «İncir ağacının gölgesinde barınan...»

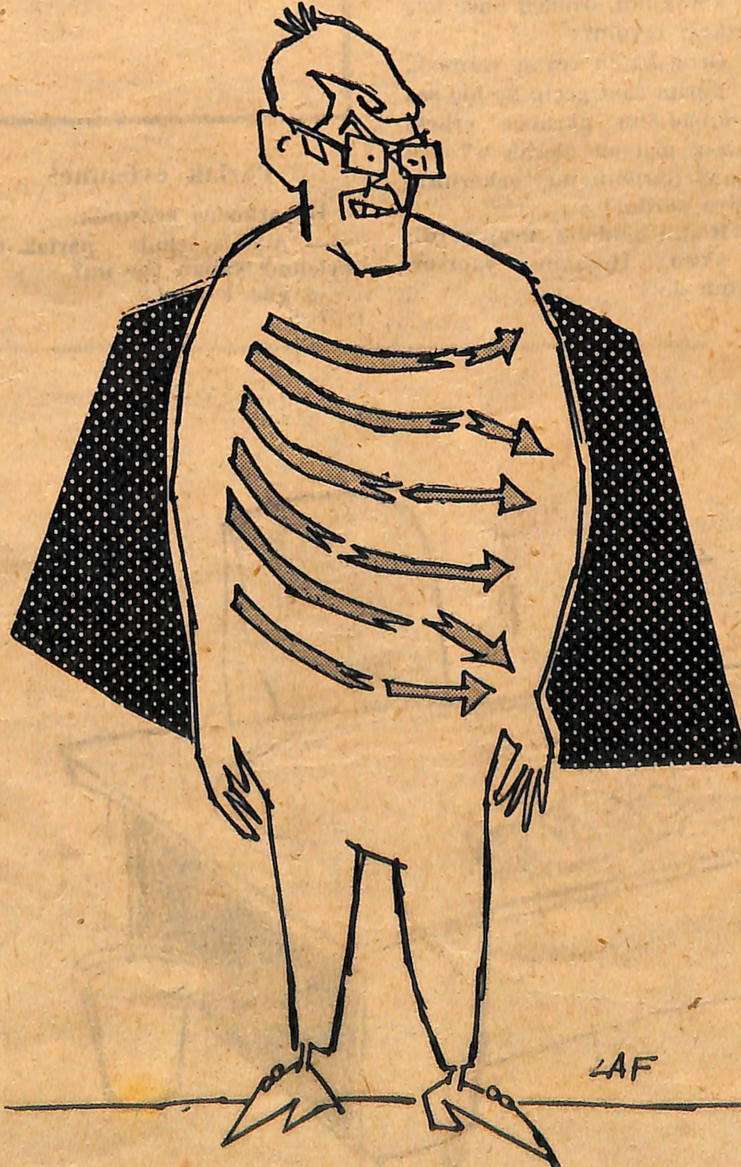
İnci!

Bir arkadaş, radyo konuşmaları yapıyordu. Nedense radyo idaresi bundan kıvrantı halindeydi... Tutmuştu konuşmalar. Değişikti, samimiydi, içliydi, amaçlıydı...

İdarenin en büyük tenkidi şu oldu:

— «Efendim... O kadar güzel konuşuyor ki... İnsan Türkiyeyi, İsviçre zannedecek nerdeyse. Ve o tarif ve tasvir edilen yerlere gidince hayal kırıklığına uğrıyacak. Konuşmalar fazla kaliteli...»

Biz bize benzeriz... Durumumuzda daaa, tutumumuzda daaa, tenkitlerimizde deee!.. Benzemez miyiz?... Dünyada bir şeyi, «fazla kaliteli» diye yeren sorumlular gösterin bana, gösterin de «benzemeyiz» diyeyim...

Gazetelerden: «K. Güleğin altı kaburga kemiği kırıldı.»

Halbuki bizler...

Şileliler feryadediyor... Şile, biliyorsunuz İstanbulun burnunun dibinde eşi olmıyan bir kıyı... Kumunda altınlar parlıyor... Denizi, neşe gibi köpüklü... Mağaralarında kör yarasalar birbirine takışık salkım salkım, saat rakkasesi gibi sallanıyor «zaman geçiyor, zaman geçiyor» diye... Sabahın kokusuna, yabani nane kokusu, ferahlatıcı kekik kokusu karışıyor... Şile işte böyle... Ve Şileliler feryadediyor. Sıkıntıları neymiş biliyor musunuz?...

— «İmamımız 81 yaşında... Ona uyup eğil, ona uyup doğrul.. Çekilir şey mi bu?.. 81 yaşında imama nasıl tahammül edilir?..»

İlâhi Şileliler, amma tahammülsüzmüşsünüz... Sizler!..

— Eyvahlar olsun, mayolarımız su içinde kaldı!

— Yaaa, evlendin de
— On sekiz gece!

Fark!

Kalfa, biraz önce eczahaneden çıkan müşterinin arkasından koşar, yetişince:

— Affedersiniz beyim der, size yanlışlıkla aspirin yerine arsenik vermişim.

Müşteri, kalfanın yüzüne bön bön baktıktan sonra sorar:

— Ne farkı var?

— Sadece on lira daha fazla!..

Hesaplıyormuş!..

Genç koca, karısına sordu:

«Sevgilim, benden önce kaç erkeği sevdin?»

Genç kadın cevap vermedi.

Yarım saat geçip de hiç ses çıkmadığını görünce erkek, biraz pişman olarak «Yoksa bana darıldın mı şekerim?» diye sordu.

Kadın hiddetle cevap verdi:

«Yoo... Hesabını yapıyordum da!»

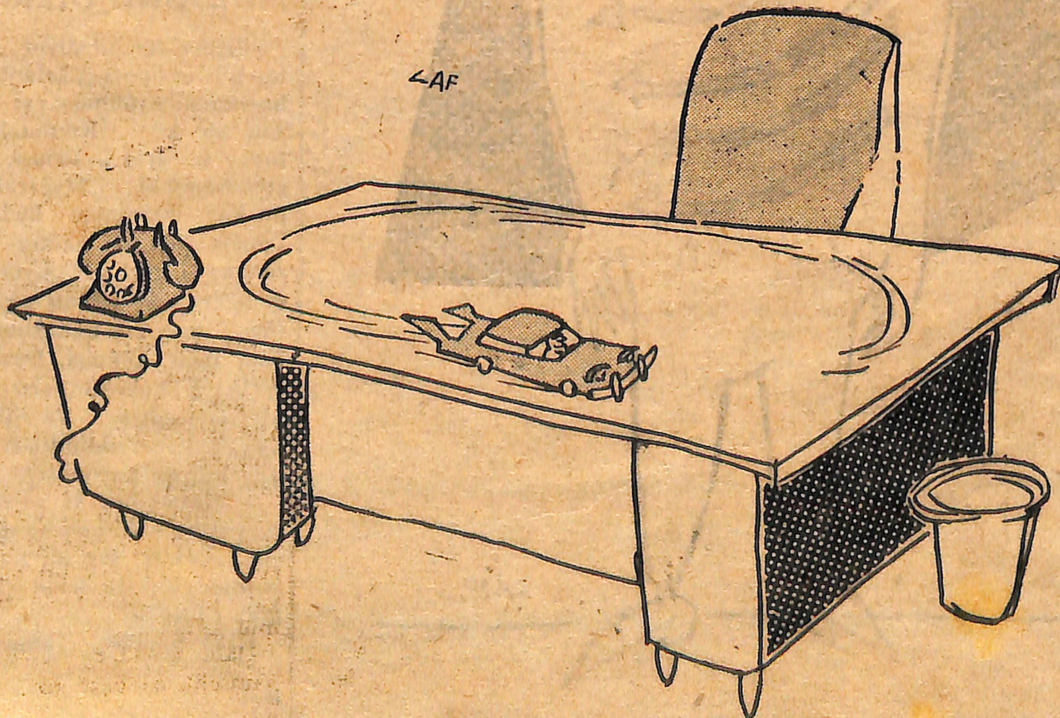
Parlak evlenme!

İki arkadaş arasında:

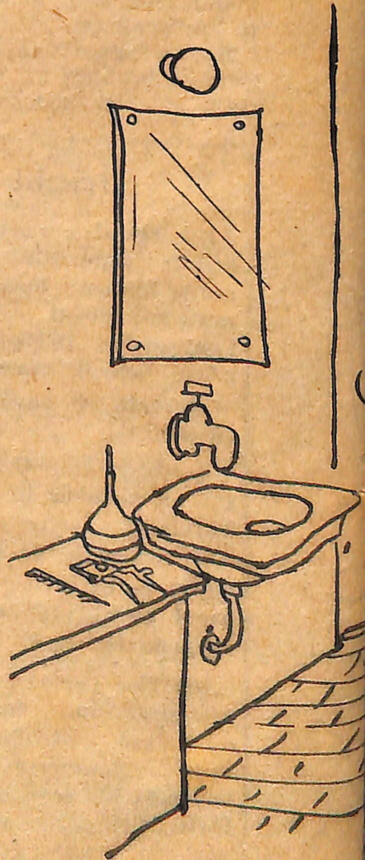
— Aileniz içinde parlak bir evlenme yapan var mı?

— Var, karım!.

«Berberler işsizlikten şikâ

Makam arabası!

Sakal dü

...ek... Ne kadar oldu?

... ediyor.» — Gazeteler —

— Hiç istifinizi bozmayın, bizi ağaç sandı!

Doktorun nasihati

Doktor, hastasına şöyle diyordu:

— İçki, sigara, kadın, sinema, maç yasak, böylece hem iyileşir, hem de tasarruf edeceğin para ile bana olan borcunu ödersin.

Sürpriz!

Küçük hizmetçi kız, telâşla hanımının odasından içeri girer:

— «Bey birden bire fenalaştı, koltuğa yığıldı...» der. «Avucunda da buruşmuş ufak bir kâğıt parçası var!...»

Kadın biraz düşünür, sonra sevinçle haykırır:

— Yaşasın!.. Demek yeni elbisem geldi!

Sıcak

Şubat ayının soğuk günlerinden birinde, 2 deli deniz kenarına giderler, soyunurlar ve denize dalarlar.

Biri ötekine:

— «Galiba su pek sıcak değil» der.

Öteki cevap verir:

— Hakkın var... Mayo hiç de fazla gelmiyor!

...!

On sene sonra mayolarda sütyen takılmıyacak — Gazeteler —

— Şiiişşşt!.. Modayı yanlış tatbik ediyorsun ayol!

GENÇ KIZIN PEŞİNDEKİ ADAM

Banliyö treni derin derin soluyarak istasyona girmişti. Bu saatte yolcu sayısı daima az oluyordu. İnenler istasyondan çıkıp evlerinin yolunu tuttular. Bu arada trenden bir de genç kız inmişti. Kıvrak ve alımlı halleriyle derhal dikkati çekiyordu. Bir yerde daktilo olarak çalıştığı için her gün şehire gidip gelirdi. İstasyon memurunun önünden geçerken onu, tebessüm ederek selâmladı. Evi, istasyonun hemen on dakika ötesindeydi. Yolunun üstünde de bir mezarlık vardı. O gün patronu seyahate çıktığı için kaçamak yapmış erken dönüyordu.

Gamsız ve müsterih bir ifadeyle çantasını omuzuna atarak salına salına yürümeğe başladı.

Parlak kumaştan yapılmış bir eteklik kısa bir ceket vardı üstünde. Havayı sıcak bulmuş olacak ki biraz sonra ceketi çıkardı. Vücudunu sımsıkı sardığı için belini büsbütün ince gösteren dar ve kolsuz blûz ona bambaşka bir hava vermişti birdenbire. Hafif kalın bacakları ondaki dişi edayı iki ile zarbediyor, kalçalarının yuvarlaklığı yürüyüşündeki cazibeyi birkaç misli arttırıyordu.

Bir aralık arkasında ayak sesleri duyar gibi olmuştu. Merakla dönüp baktı. Yanılmamıştı. Sekiz on adım gerisinden genç ve yakışıklı bir adam geliyordu. Adımlarında garip bir tereddüt vardı. Sık sık da etrafına bakıyordu. Buraların yabancısı olmalıydı.

Perihan bir kere daha başını çevirip ona bakmaktan kendini alamadı. Evet, yabancı olduğu muhakkaktı. Bu küçük muhitte onu şimdiye kadar hiç görmemişti.

Kimdi öyle ise bu adam?... Nereden geliyordu?... Nereye gidiyordu?...

Yoksa tâ şehirdenberi peşine takılıp buraya kadar onu takip etmiş olmasındı?...

Genç kız kendi kendine sorduğu bu sualin cevabını yine kendi kendine verdi:

— «Hiç şüphe yok. Peşime takılmış olacak. Fakat yanaşmağa cesaret edemiyor.»

Bu düşünceyle adımlarını biraz daha yavaşlatarak yuvarlak kalçalarının inişli çıkışlı hareketini biraz daha arttırdı.

Erkekleri hayran etmekten, kendine imrendirmekten özel bir zevk duyardı daima. Fazla olarak peşinden gelen erkek hoşuna da gitmişti.

Kıyafeti gayet temiz... Yüzü de tam hayalindeki erkeğin yüzü gibi biraz yanık ve kemikli. Fakat niye bu kadar çekingen?... Ona biraz cesaret vermek lâzım.

Perihan üçüncü defa başını döndürüp ona bakıyor ve belli belirsiz bir tebessümle gülüyor.

Adamın dudaklarında da minimini bir tebessüm ürpermiştir.

Haydi hayırlısı... İşler yoluna giriyor galiba.

* * *

Genç kız bu adamın hakikaten kendisini takip edip etmediğine emin olabilmek gayesiyle birdenbire adımlarını sıklaştırıp sol taraftaki sokaklardan birine sapmıştı. Şayet beriki peşini bırakmazsa buraya sırf kendisi için geldiğini anlayacak, tutumunu da ona göre ayarlayacaktı.

Hayret... Yabancı da hemen adımlarını sıklaştırarak kendisi ile beraber ayni sokağa sapmıştı. Fakat adam genç kıza yaklaşmağa bir türlü cesaret edemiyordu.

— «Lüzumundan fazla kibar bir insan olsa gerek» diye Perihan düşündü. «Sokak ortasında bir genç kızı durdurup balta olmayı kabalık sayıyor herhalde... Belki de gelen geçenden çekiniyordu?.. Biraz daha tenha sokaklara doğru gidelim. Cesaretini arttırmak için başka çare yok.»

Şaşılacak şey ...Erkek aradaki mesafeyi katiyen bozmaksızın, yürüyüşünü genç kızın adımlarına göre ayarlayarak onu ısrarla takip ediyordu. Perihan da tereddüde kapılır gibi olmağa başlamıştı.

— «Belki de beni takip etmiyor?... Bu taraflarda bir yerde işi olabilir. Tesedüfen ayni yolu tutmuş da bulunabiliriz. Her ne ise... Bunu anlamak o kadar güç değil. Bir sokak daha değiştirelim.»

Genç kız bir değil, beş sokak değiştirdiği halde yabancı hâlâ peşindeydi.

Yürüdükleri yol gayet tenhaydı. Ona cesaret vermek için ne yapmalıydı?... Elini sallayıp yanına mı çağırmalı... Yoksa gidip boynuna mı sarılmalıydı?... Daha neler artık. Fakat sabrı da tükeniyordu.

Ani bir kararla geriye dönerek adama doğru yürüdü ve gözlerinin tâ içine baktı. Yabancı da şaşırır gibi olmuş, bulunduğu yerde duraklamıştı.

Perihan hırçın bir sesle sordu:

— «Af buyurun ama beyefendi yirmi dakikadır beni takip etmenize, ısrarla peşimden gelmenize bir mâna veremedim. Maksadınız nedir?»

Yabancının yüzü hafifçe kızarmıştı. Perihan, malûm cevaplardan birini bekliyordu:

— «Sizi kaç gündür gizli gizli takip ediyordum. Artık tahammülüm kalmadı. Bugün herşeyi itiraf etmek için peşinize takıldım... Siz idealimdeki kızsınız... Filân falan...»

Halbuki adam, bunlardan hiçbirini söylemiyecekti.

— «Affedersiniz» diye sakin ve tatlı bir ifadeyle konuştu. «Çok affedersiniz... Ben buranın yabancısıyım. İlk defa geliyorum. Trenden indiğim zaman, istasyon memuruna doktor Necmi'nin evini sordum. Sizi gösterek takip etmemi söyledi. Çünkü doktor sizin bitişiğinizde oturuyormuş.»

Genç adam bir an sustuktan sonra müstehzi bir sesle devam etti:

— «İzin verirseniz ben de size bir sual sormak istiyorum.»

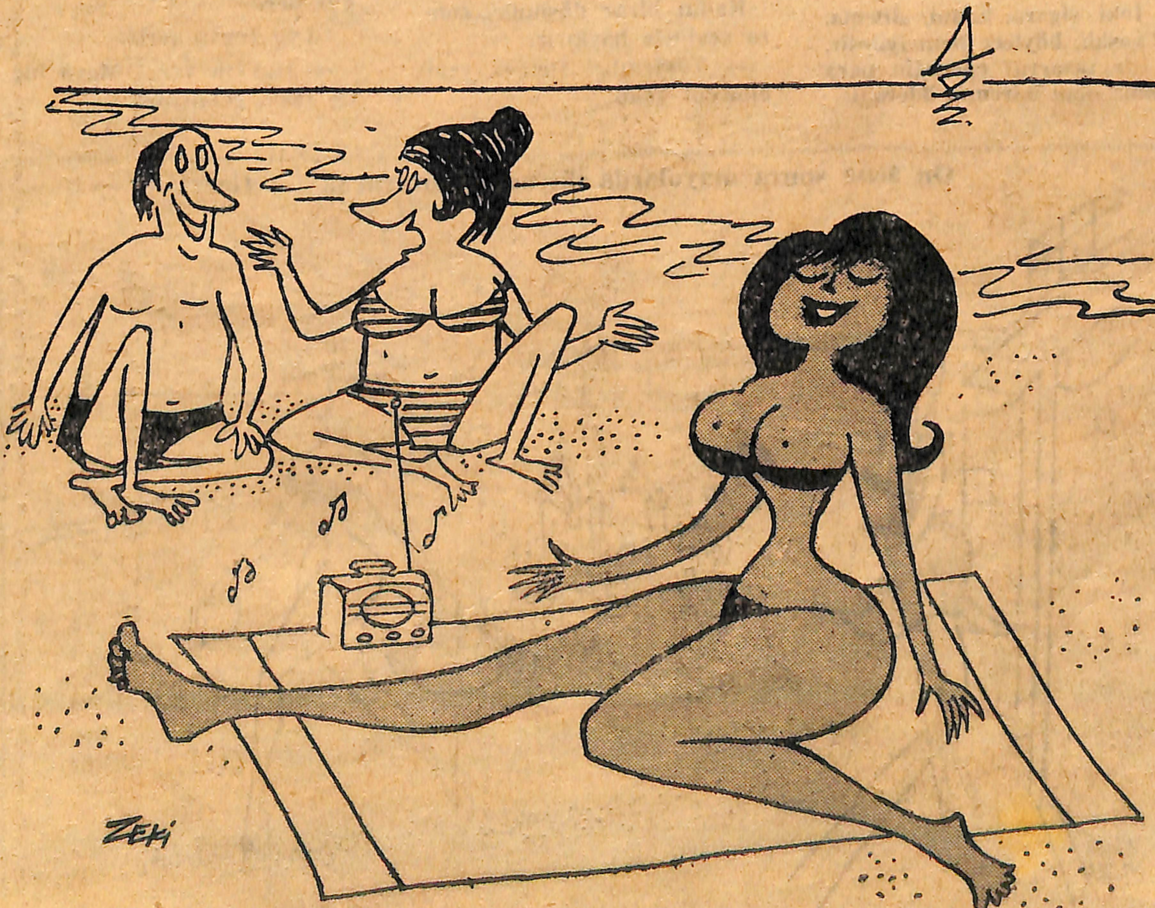
— «Buyurun sorun.»

— «Siz her gün eve dönerken bugün yaptığınız gibi yolunuzu daima uzatır mısınız?... Merak ettim doğrusu?..»

Perihan'ın kaşları çatıldı... Gözleri kısıldı... Yanakları da al al olmuştu. Birşeyler söylemek için yutkundu... Fakat söyliyemedi. Sert bir hareketle arkasını dönüp hızlı hızlı yürümeğe başladı. Yabancı da başını iki tarafa sallayarak onu takip etti.

Adnan Tahir

* * *

— Sosyal adalet der durursun... Hınzır herif, bir gözünle ona, bir gözünle bana baksana!

Çiçekler

Meşhur komedyen, aylardır çalışıp hazırladığı oyunun Prömiyerinde çok sinirliydi... Herkese bağırıp çağırıyordu.

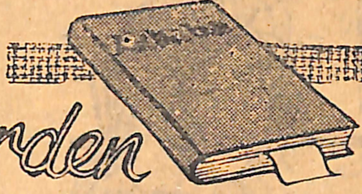
Figüranın biri diğerine:

«— Kızmasına hiç sebep yok...» diyordu. «Temsilde gayet başarılıydı, sonra 19 sepet de çiçek geldi...»

Öteki dudaklarında hafif bir gülümseme ile:

— Evet ama dedi. O çiçekçiye 20 tane sepet ısmarlamış!

Eski Defterlerden

Doğru Hesap

Bayan Asriye araya araya bulabildiği bu çapraşık sokakta otomobilini durdurup indi. Sonra başını kaldırdı, tarif edilen binayı iyice süzdü. Daha sonra merdivenleri hızla çıktı, önceden edindiği anahtarla kapıyı açtı ve kendini yatak odasında buldu.

Karşısındaki manzara pek açıktı: Kocası ile yabancı bir kadın sarmaş dolaş yataktaydılar.

Bayan Asriye, soğuk kanlılığını zor korudu ve katı bir sesle:

— Bana karşı niçin o kadar isteksiz davrandığını şimdi anladım, dedi.

Adam, kendisinin olmayan bir sesle mırıldandı:

— Müsade et cicim, müsade et şekerim... İzah edeyim.

— Pekiy.. Buyur.. İzah et bakalım...

Bayan Asriye bir koltuğa oturdu ve bekledi. Ama kocası bir türlü darmadağın olan aklını toplayıp da bir masal uyduramıyordu. Yatağın yanındaki iskemlenin üzerinden ceketini, iç ve dış pantolonunu, çoraplarını aldı. Yorganın altında giyinme tecrübesine girişti. Başaramadı. Suç ortağı başını yastıkların arasına sokmuştu. Sadece bir demet kızıl kumral saç görünüyordu.

— Dinle şekerim, diyebildi. Sonra, kendi gücünü aşan bir gayretle:

— Cicim, ben seni aldattımsa, inan ki bu bende önlenemez bir ihtiyaçtır. Şimdi şurada tövbe etsem yalan söylemiş olurum. Huy bu.. İstek bu.. Dünyanın en güzel kadını benim olsa gözüm yine komşunun çirkin karısında..

O söylerken, suç ortağı çıplak ayağını yorganın ucundan çıkarmış güzel tırnaklı parmakları ile yatak çarşafını çimdikliyordu.

Bayan Asriye:

— Asri bey, dedi, sizi anlıyorum. Ancak bu yaptığınız benim hakkıma tecavüzdür.. Benim olan aşkı başkalarına dağıtıyorsunuz.. Öyleyse ben de karşılığını isterim..

— Karşılığını mı?.. Ne gibi?

— Öyle ya, siz ne kadar kadına düşkünseniz, ben de o kadar süse düşkünüm.. Ben sizin bütün çapkınlıklarınıza göz yumacağım. Bir şartla: Siz her kadın değiştirdikçe bana yeni bir esvap yapacaksınız.. Ay sonlarında hesaplaşacağız.. Bana yanlış rakkam vererek aldatmıyacağınızı umarım..

Asri bey önce bu teklifi çok ağır buldu. Ama kendi rahatını düşünerek kabul etti.

* * *

Bir ay sonra bayan Asriye, kocasının odasına girdi:

— Hesap için geldim...

Asri bey, gözlerini hafif yummuş, parmakları ile sayıyordu: Aman Allahım, ne tatlı, ne lezzetli hâtıralardı bunlar.. Ne kadar da çoktu.. Yirmi bir, yirmi iki, yirmi üç... Sarışın Melâhat yirmi dört... Benli Zeynep yirmi beş, Çakır Ayşe yirmi altı... Mahvolmuştu... Yirmi altı kat elbise parası verecekti karısına...

Bayan Asriye sordu:

— Hesabın doğru mu?... Beni aldatmıyorsun ya?...

— Vallahi doğru karıcığım.. Yarın terziye git yirmi altı kat esvap ısmarla.

Güzel kadın, baygın bir gülüşle kocasını süzdü:

— Yoook Asriciğim, acele etme, dur bakayım...

Elini şakağına dayamış bir şeyler hesaplıyordu. Nihayet:

— Hayır canım, dedi. Ben doğruluğu severim.. Hakkımdan fazlasını istemem... Sen yarın sabah kendi terzine uğra da bir kat kostüm ısmarla... Çünkü hesap ettim, bu ay ben sana bir kat esvap borçluyum.

Ercüment Ekrem Talû

— Evlenmek için iptida ev lâzım diyor...
—Bizim zamanımızda evlenmek için iptida kadın lâzımdı!...

Semer hamallığı kalktıktan sonra

— Senin oğlan kahırlı bu aralık..
— Nasıl kahırlı olmasın, daha yeni semere alışmıştı!...

Merdivenler. Minare merdiveni gibi döne döne inen, inildikçe kararıp loşlaşan merdivenler. Arada katlardan birinin kapısı açılıyor, kıvrılarak inen merdivenin rutubetli, gri loşluğuna portakal aydınlığı vuruyor:

— A.. nereye Filiz?

— Gidiyorum!

— İşe mi?

— Bakalım, olursa..

— Olur işallah...

Arkada kalın, yaşlı, asık suratlı bir ses homurdanıyor:

— Olmayıp da.. dünya sizin gibi sürtüklerin yavrum!

Kapıdaki kızı sertçe dönüyor:

— Anne! Başladın mı gene.

Filiz'in bundan haberi yok. Savrulan etekleri altındaki tombul, beyaz beyaz bacakları. Ev sahibinin oğlu değil, kendisi, kart horoz, koku sezmişçesine taa en aşağıda. Yukarıya bakıyor. Beyaz beyaz bacaklar. Başı dönmeğe başlıyor, gözlerinden kara lekeler uçuşuyor. Bu ay da ev kirasını hâlâ vermediler. Ne çıkar? Vermesinler isterse. Yeter ki. Yeter ki bu, Filiz. Ah «Peki» dese. Biliyor, çocuk daha, kız üstelik. Olsun. Fazla bir şeyler düşünmüyor ki. Kırmızı yanakları, dudakları. Hele dudaklar, dudakları.

— Günaydın amca!

Titreyen sesi, sıtmalı sıtmalı:

— Günaydın yavrum. Bize gelmez oldun artık!

— Kızınız teyzesine gitmedi mi?

— Gitsin. Nasıl olsa gelecek..

— Gelmese de gel yavrum, yabancı mısın?

— Karınız da çalışıyor ama?

— Daha iyi ya. Çiçeklere gel, istediğini kopar. Gelecek misin?

— A a!..

Sokak. Güneş dolu sokakta koşuşan mahalle çocukları. Karşı evlerin pencerelerinde komşu kadınlar, kızlar, yaşlı erkekler.

— Nereye böyle sabah sabah Filiz?

Anlatıyor. Biliyorlar zaten günlerdenberi. Biliyorlar ama, bilmeyen kocaları, ya da kayınbabalarına anlatıyorlar yeni baştan. İşe gidiyormuş, girebilirseymiş bakalım. Nasıl giremez? Bu giremezse kim girebilir? «Efendi baba sen iş veren olsan, böyle biri senden iş istese...»

Efendi baba kıs kıs gülüyor:

— Geçtiii, kuş gibi uçup geçti o günler kızım!

— Geçmese?

Efendi babanın gözlerinden neşeye, kıyıda köşede kalmış erkeksi isteğe dair pırıltılar.

Filiz caddeye çıkana kadar, sağlı sollu bakkal, manav, kasap, hattâ kömürcü:

— Filiz hanım uğurlar olsun, nereye sabah sabah?

Hep aynı:

— İşe!

— Çalışmağa mı başladın?

— Bakalım, alırlarsa...

Arkada kalan konuşmalar:

— Alırlarsa mı? Ne dersin kasap, alırlarsa diyor?

Üstünden inceltilmiş kapkara bıyığıyla kasap:

— Almayıp da ondan iyisini mi alacaklar?

Bakkal ensesini hart hart kaşıyor:

— Adam böylesine yemez yedirir, giymez giydirir!

O sıra oradan geçmekte olan bıyıklı kocakarının «Tu tu tu» ları, «Allahım ırzım namusum sana emanet!»leri. Hattâ içlerinden erkeği hatırlatan kalın siyah kaşlı biri duruyor:

— Utanmıyorsunuz değil mi sabah sabah? Ayol bu lâflar kârınızı, kisbinizi kaçırır kârınızı kisbinizi!

Genç kasap ardından:

— Yörüü! diyor. Taş arabası..

— Bana mı söylüyorsun?

Düzeltiyor hemen. Ne de olsa müşteri:

— Ayıp ettin hacı anne. Ne haddime?

Bakkala dönüyor:

— Bu da zamanında kimbilir ne cevizler kırdıydı!..

— Ohooo!..

— ...

— ...

. . . .

Filiz bütün bunları ardında çoktaan bırakmıştır. Ayağında Nur'un, tabanı delik topuklusu. Topuklar basıldıkça yamılı yamılıveriyor. Üstelik büyük de. Nur ondan iki yaş küçük ama, ayakları hem büyük, hem de kiloca ağır. Filiz kendini Nur'dan hem çirkin, hem zayıf, hem de sevimsiz bulur. Yan yana ne zaman ayna karşısına geçseler, Nur'un bal sarısına çalan gözleri, gergin derili pespembe yüzü, kirpikleri Filiz'in canını sıkar ama belli etmez. Onun gözleri elâdır, koyu elâ. Güneş vurdu mu yeşile çalar. Kirpikleri kısa kısa, çenesi ufak, sivri. Saçları da koyu kestane. Nur'unki sarıya çalan kestane, üstelik kıvır kıvır. Nur'un kendisinden daha güzel olduğuna şüphesi yoktur ama, sokakta en çok Filiz'e takılırlar. Birinde Kapalıçarşı'ya gidiyorlardı. Yün almağa. Yün Beyazsaray'da da vardı, hattâ daha yakınlarda da. Vardı ama, maksat sadece yün almak değil ki! Gene her zamanki gibi oğlanla takılmışlardı. A sahi, ev sahibinin erkek yüzlü kızı da onlarlaydı. Filiz Nur'la ev sahibinin kızının arasında. Oğlanlar... Oğlanlar üçtü ilkin, sonra biri ayrılmış, iki kalmışlardı ya, ikinin biri sulu, arsız, hattâ utanmazdı. Sakız gibi yapışmıştı: «Bayanlar, arkadaş olalım bayanlar. Ama bakın, rica ederim bakın. Bir dakika da mı müsaade etmiyeceksiniz?»

Uzun boylu, ayaklarında eskimiş siyah mokasenler, ceketi dapdar, kısacık üstelik.

«— Bayanlar, yalvarıyorum, nolursunuz!»

Filiz hırsla durmuştu:

«— Defolsana be!»

Yılışık oğlan gider mi?..

«— Emredersiniz ama, bir kelime, bir kelimecik!»

Ev sahibinin kızı kolundan çekmişti:

«— Yürü Filiz!»

Sırnaşık olan diline dolamıştı «Filiz»i:

«— Filiz hanım, Allah aşkına Filiz hanım, yalvarıyorum. Arkadaşlarınızı bırakın gitsinler, siz kalın!»

Ev sahibinin kızı öyle ifrit olmuştu ki!

Mavisi soluk basmadan kloş etekliğini savura savura gidiyor durağa, otobüs durağına. Otobüs durağı çarşının tam içinde, tam tam civcivli yerinde. Sağda solda insan dolu kahveler, kasap, bakkal, manav, sebzeci, taksitçi dükkânları. Sahi, taksitçi arkada kaldı. Dikkat bile etmedi. Dükkânda mıydı? Açmış mıydı? Görmüş mü? Dükkânda, açmış, görmüştü de kapıya çıkmadıysa, çıkmağa lüzum görmediyse... Böyle şeylere üzülür doğrusu. Erkeklerin bakmamaları, çarpıp ayıp lâflar etmemelerine çok, ama çok alınır. Baksınlar, ardından gelsinler, lâf atsınlar, o kadar. Bakmaz, lâf atmaz, ardından gelmez, hele hele göğüslerini yumruklamazlarsa, «Sükse»sini kaybetti demektir. Allah göstermesin o günleri. O zaman dünya yaşamağa değer mi?

— Şişt, yavruu!

Gözucuyla baktı, kara kuru bir oğlan. «Geeç!» dedi içinden.

— Isırıyım!..

Bu da efendiden biri. Gülümsedi. Adam şımarmış olacak, takıldı ardına. Geldiğini biliyor Filiz ama, çekindiği adım atışından belli. Durakta durdu. Durak kapalı. Başkaları da var. Erkenci işçi kızlar, fingir fingir. Bir kocakarı. Dünyanın namusu sanki ondan sorulurmuşçasına öfkeli. Efendiden adam var bir otuz beşlik. Yanında durdu. Bakmıyor. Düpedüz bakmadığını hissediyor Filiz. Düpedüz değil de o biçim işte. Bir şey, bir şeyler söyliyecek, belli. Ama cesaret edemiyor. Etse de sorsa terslemez oysa. Bugün hiçbir erkeği, isterse serseri olsunlar, terslemeğe niyeti yok. İşe gidiyor bugün. Girecek. Haftadan haftaya elli lira. Yarısını eve verse bile, yarısıyla taksitçiden... Ama mahalledekinden değil. Nerden? Henüz bilmiyor. Taksitçi mi yok koca İstanbul'da? Mahmutpaşa'da gene annesinin tanıdığı bir taksitçi vardı. Birinde annesinden ayrı gitmişti. Bu taksitçilerin hepsi de mi o biçim? «Küçük hanım, ne lâzım olursa gelin alın, çekinmeyin. Paranız mı yok? Aldırmayın, gençliğiniz, güzelliğiniz var ya!»

Efendiden adam sağında yutkunup duruyor. Soluna bir başkası geldi. Ayaklarına baktı ilkin, çaktırmadan, boyasız siyah mokasenler. Üstelik de topuklarına basmış, bitirim işi. Geç yavrum geç. Senin gibilerle... Ama hayır, delikanlının oralı bile olduğu yok. İnce, uzun parmaklarının arasında sigara. Başını yavaşça kaldırıp baktı. Yukarlarda bir yerlere bakar gibi. Yakışıklı da. Simsiyah, kıvır kıvır saçları, hafifçe uzamış siyah bir sakalı var. Yüzü balmumundan gibi, hafif esmer. İyi ama neden bakmıyor? Niçin ilgilenmiyor? Baksın, ilgilenip lâf atsın da Filiz boşversin, o başka. Ama yanında durup da bakmamak...

Üç kişilik sulu bir grup geçerken:

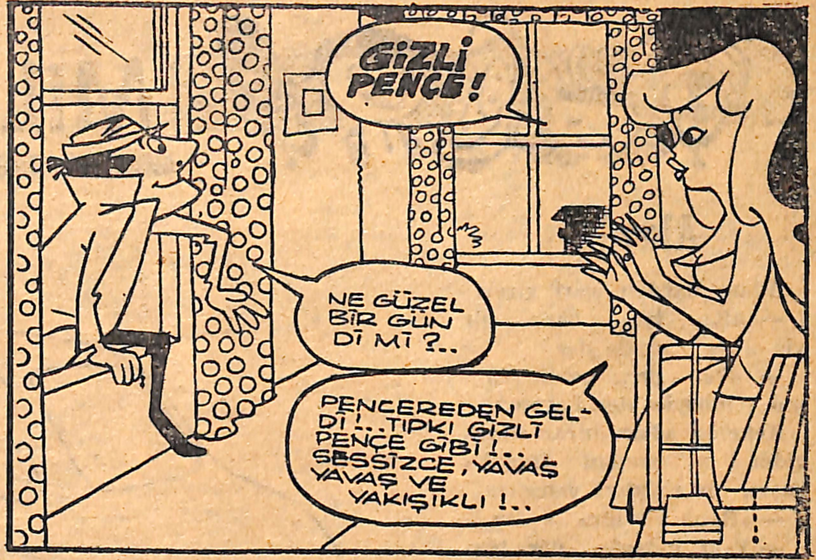
— Yavrum! dedi içlerinden biri. Filiz «Yavrum» diyene değil de yanındaki uzun boylu esmere baktı yavaşça. Hep düşünceli, hep sıkıntılı. Tükenen sigarasından yenisini yaktı, bir fiskede fırlattı izmariti. İzmarit tatlı bir eğriyle caddenin bozuk, kirli parkeleri üzerine düştü. Çıldıracak. Neden bakmıyor şu aptal? Görmedi mi? Çok mu ağır başlı? Yoksa âşık da sevgilisini dünyalara mı değişmez?

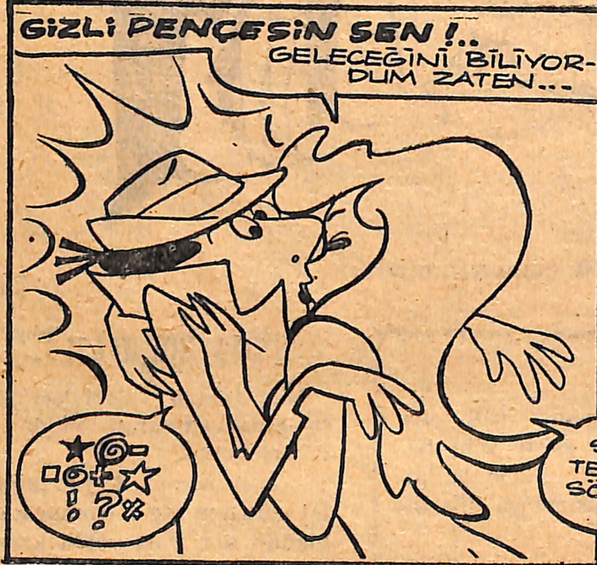
(Devamı var)

Evinizde ve İşyerinizde
5 davetliden 500 davetliye kadar
her çeşit ziyafet için
KONYALI
daima hizmetinizdedir.

AK—198

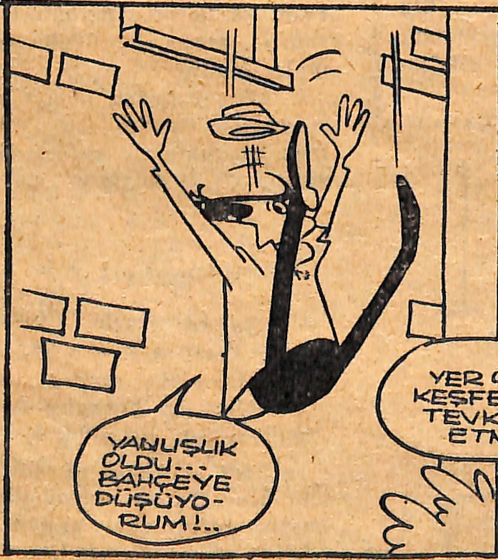

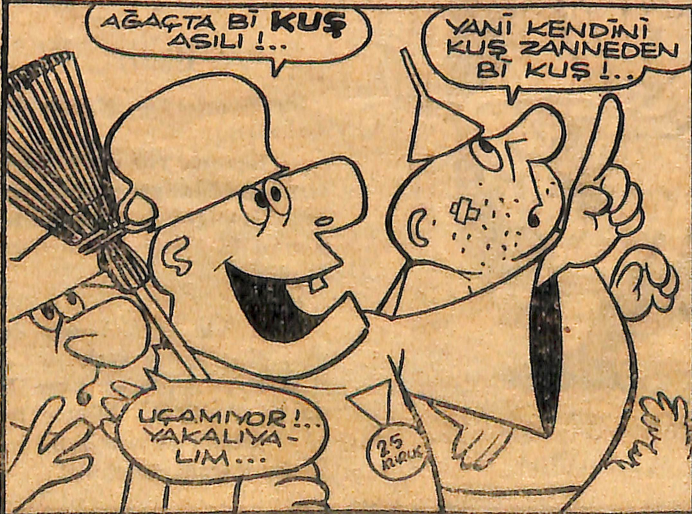

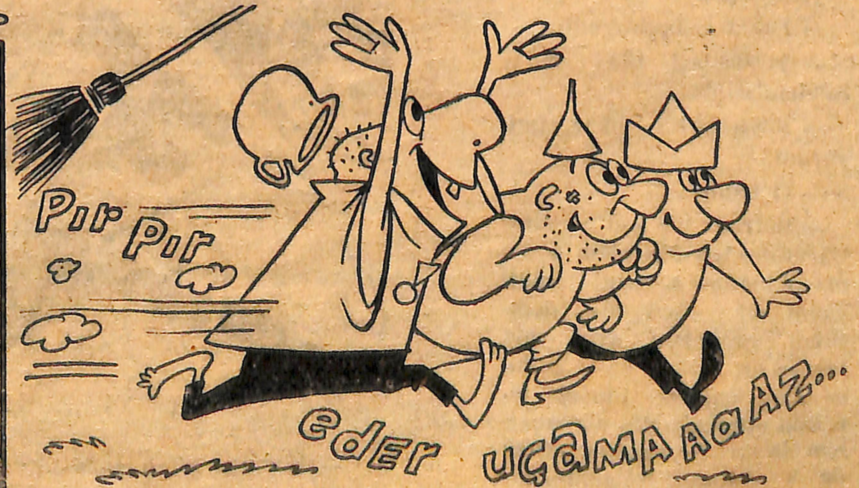

DEVAMI FENA HALDE VAR

MiLLETLER GüLüYOR

Alay!..

Adam bardan içeri girer:

— «Ba... ba... bana bir vis... vis... viski» der.

— «Pe... pe... peki! Mö... mö... Mösyö» der barmen.

Kekeme adam biraz sonra gider, arkasından tezgâha başka bir müşteri yanaşır:

— «Bana bir bira...» der.

— Peki mösyö, der barmen... Hemen getiriyorum.

Bu konuşmaları dinleyen bir müşteri barmene yaklaşır:

— Ayıp değil mi, der, niçin kekeme müşteri ile alay ettiniz?

—A... a... ma be... be... ben ke... ke... me i... i... ile a... a... alay e... e... etmedim ki... Ö... ö... öteki ile a... a... lay e... e... ettim!

* * *

Kartvizitler

İskoçya'da, Mac Tavish nüfus memurluğuna gider... Memura:

— «Eğer bedava ise ismimi değiştirmek istiyorum...» der.

— Evet bedava! Ama sizin isminiz çok güzel niçin değiştirmek istiyorsunuz?

— Dün, üstünde Mac Ferlan yazan 200 tane kartvizit buldum da!

* * *

Mecburiyet

Elizabeth Taylor yolda dostlarından bir tanıdığa tesadüf edince kırgın bir tavırla:

— Teessüf ederim; dedi. Size çok gücendim...

— Neden?...

— Geçenlerde bir ziyafette benim âşıkım olduğunuzu söylemişsiniz...

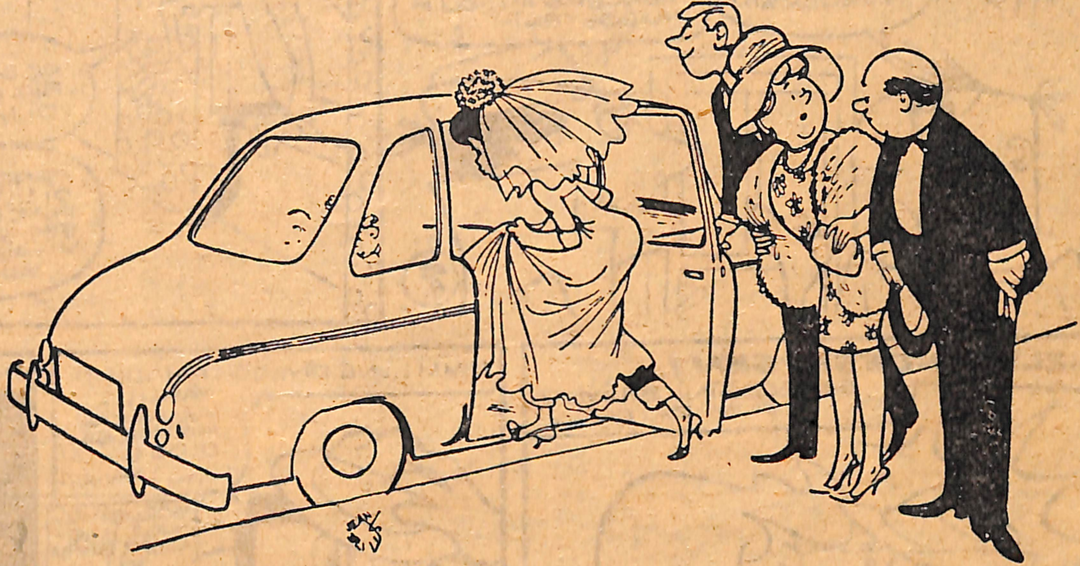
— Fakat müsaade edin...

— Müsaadesi filân yok... Söylemişsiniz ...

— Söylediğimi inkâr etmiyorum.

— O halde...

— Sofrada hiç kadın yoktu. Dâvetlilerden biri sizin âşıkınız olduğunu söyledi! Onun yanındaki «Ben de» dedi. Onun yanındaki ayni şeyi tekrarladı... Sıra bana gelince sizin âşığınız olmağa tenezzül etmemiş gibi olmamak için sırayı bozmadım. «Bende...» dedim! Anladınız mı şekerim!

— Pantalonu bir türlü çıkarttıramadık!

Kalp para

Saçı, sakalı birbirine karışmış, topal bir dilencinin şapkasına, kliseden çıkan kadın para attı. Kadının hoşuna gidecek bir şeyler söylemiş olmak için dilenci:

— «Benim gibi zavallı, âciz bir adama yardımda bulunduğunuz için çok teşekkür ederim...» dedi.

— «Biliyorum» dedi, iyi kalpli kadın, «sizin için hayat pek çetin... Gene halinize şükretmelisiniz ya kör olsaydınız?

— «Ah Madam!..» dedi dilenci, «Hakkınız var... Bir zamanlar kördüm, şapkama kaç defa kalp para attıklarını görmüştüm!

— Kocam görürse mahvoluruz...
— Korkma, o ortak pazar taraflısıdır!

İskoç başarısı!..

Mac İntosh civcivleri satın aldığı firmanın müdürüne telefonda,

— Civcivleri koyduğunuz tel kafesten hiç memnun kalmadım der, yarı yolda kafes açıldı civcivler ortalığa dağıldı, saatlerce uğraştıktan sonra ancak üç düzinesini toplıyabildim.

— «Başarınızdan dolayı sizi tebrik ederim, der müdür; biz kafese sadece iki düzine civciv koymuştuk!»

* * *

Nezaket!

Champs-Etysées'de, Gladys yeni arabasıyla fiyaka yapan Marie Chental'e rastlar...

— «Merhaba Marie!..» der, «Arabanı yeni mi aldın?»

— Evet, dün telefon etmek için bir garaja girmiştim, baktım hiçbir şey almadan çıkmak ayıp olacak ben de bunu aldım!

* * *

İhtar!

Pierre arkadaşı Marc'a dert yanıyordu:

— Başıma gelenleri sorma birader, dün gece geç vakit eve geldiğimde, karanlıkta karımı hizmetçi zannederek öptüm.

Marc:

— Bunda fena birşey yok ki... diye cevap verir.

— Evet ama, karımın bana ne dediğini biliyor musun? Dikkat et sevgilim biraz sonra kocam gelebilir!...

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT SEREN

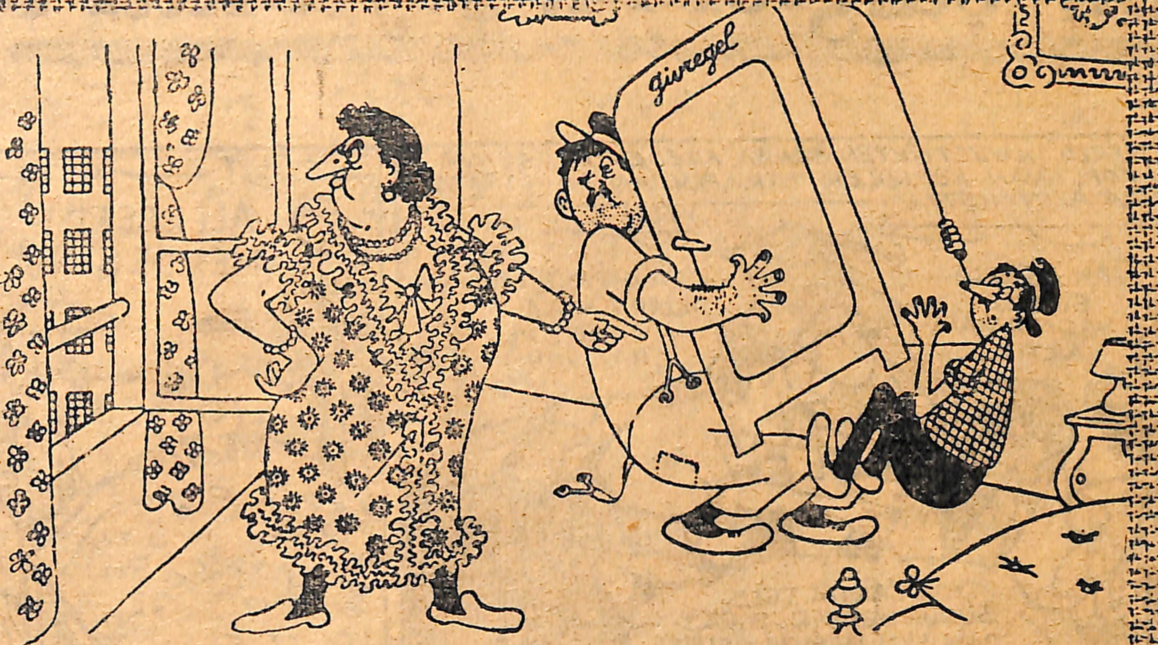

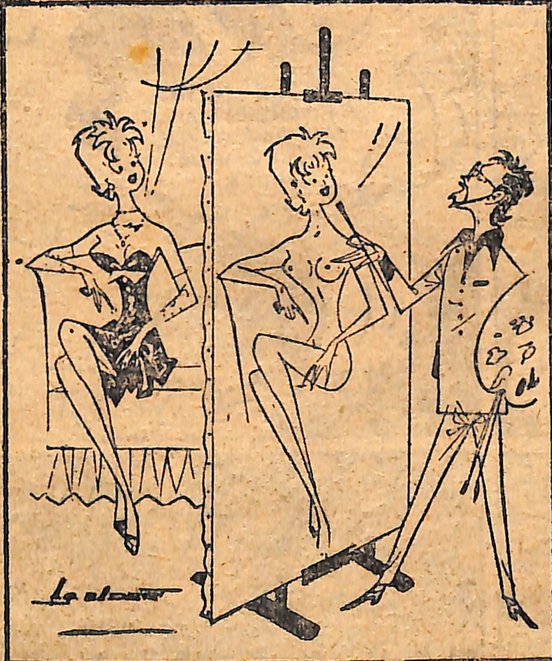

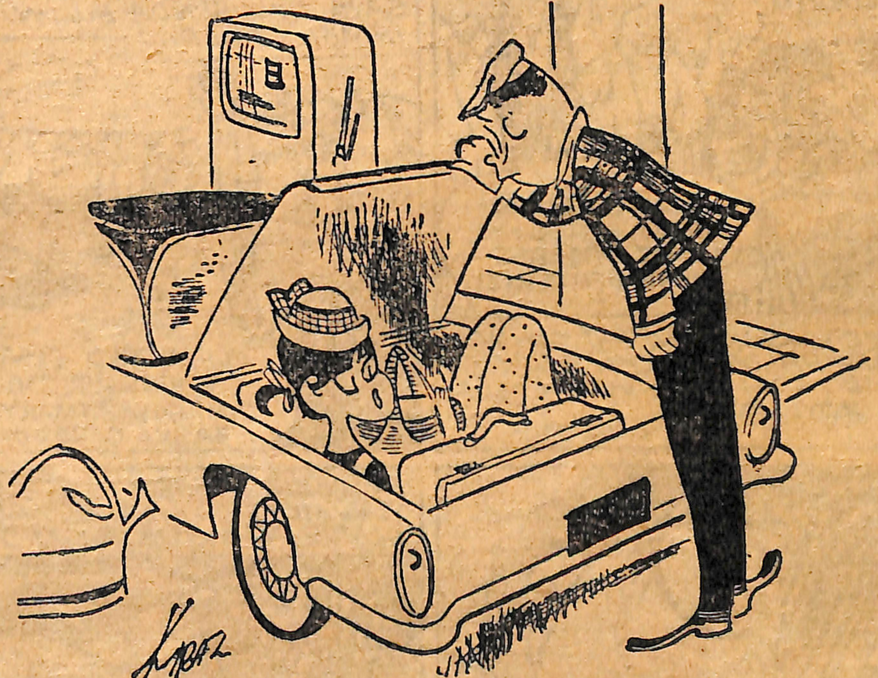
Dünya KARİKATÜRLERİ

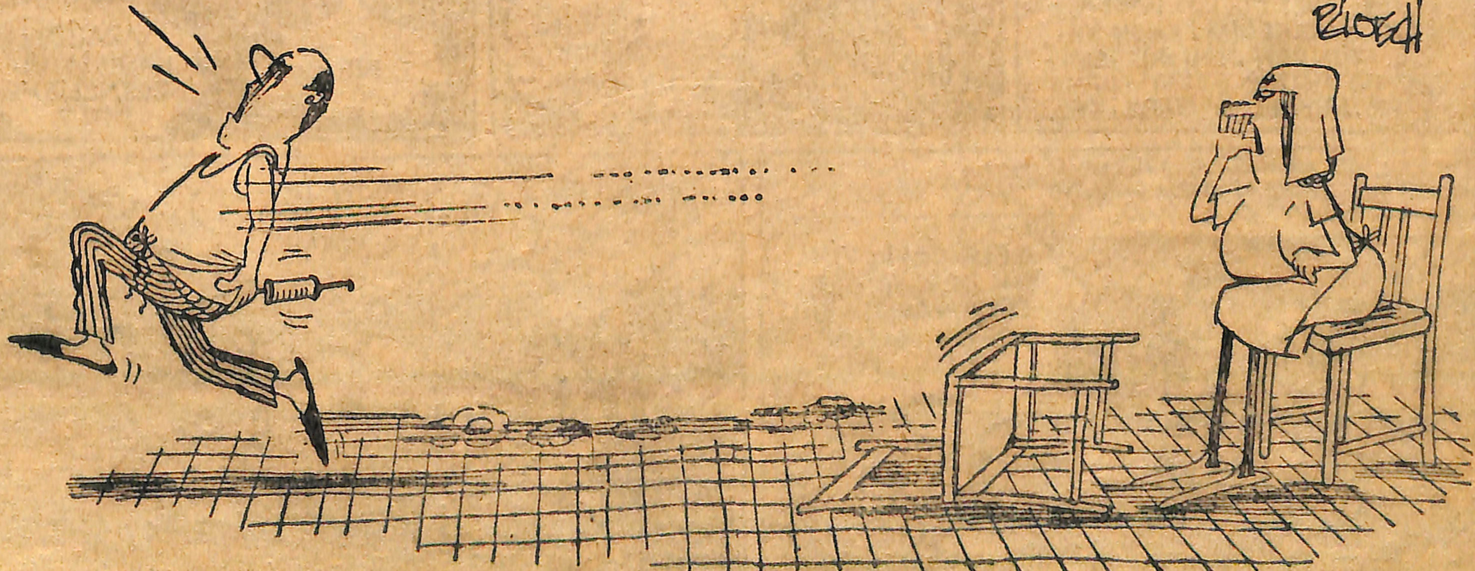
–BU SICAKTA BU KADAR AGIR YÜK TAŞITILIR MI ?..
–AYOL DAHA NE İSTİYORSUNUZ ?.. SİZE SOBA DEĞİL, BUZDOLABI TAŞITIYORUM !..

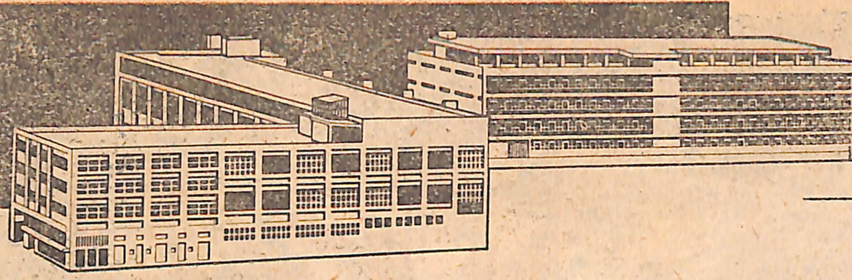
–BÜYÜK SANATKÂR, BAŞKALARININ HAYÂL ETTİĞİNİ GERÇEKLEŞTİREN KİŞİDİR !..

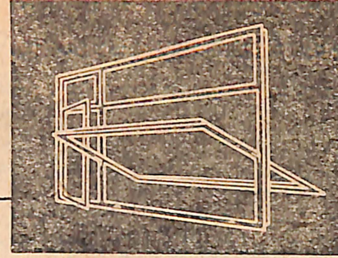

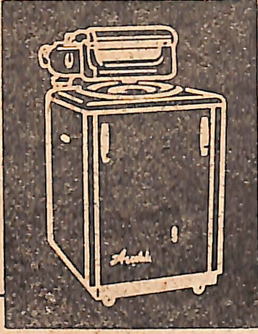
–EĞER GÜNEY KIYILARINA GİTMİYORSANIZ SİZİ GÖRDÜĞÜM İYİ OLDU...

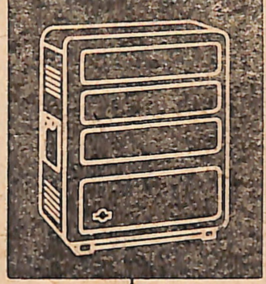

–İĞNEMİ ÇABUK GERİ GETİRİN !

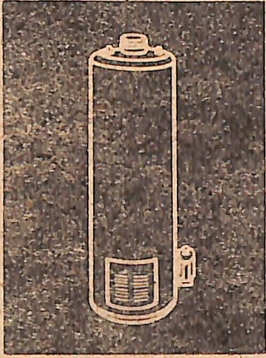

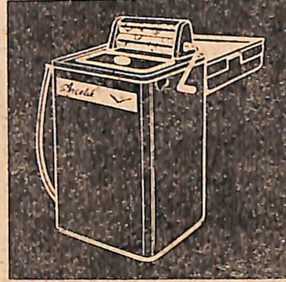

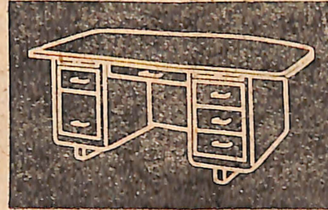

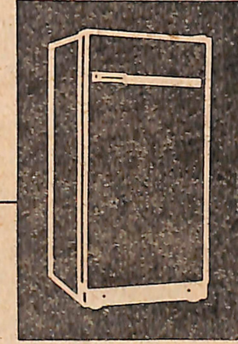
ARÇELİK

EN UYGUN FİAT - EN YÜKSEK KALİTE

SÜTLÜCE, KARAAGAÇ CAD., 2-4, TEL.: 49 44 00

Faal - 4603 - 199

REKLÂMLARINIZ İÇİN

BASIN İLÂN KURUMU

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi Nu. 1 İstanbul

Telefon: 22 43 84 - 22 43 85 Telgraf Adresi: BASINKURUMU

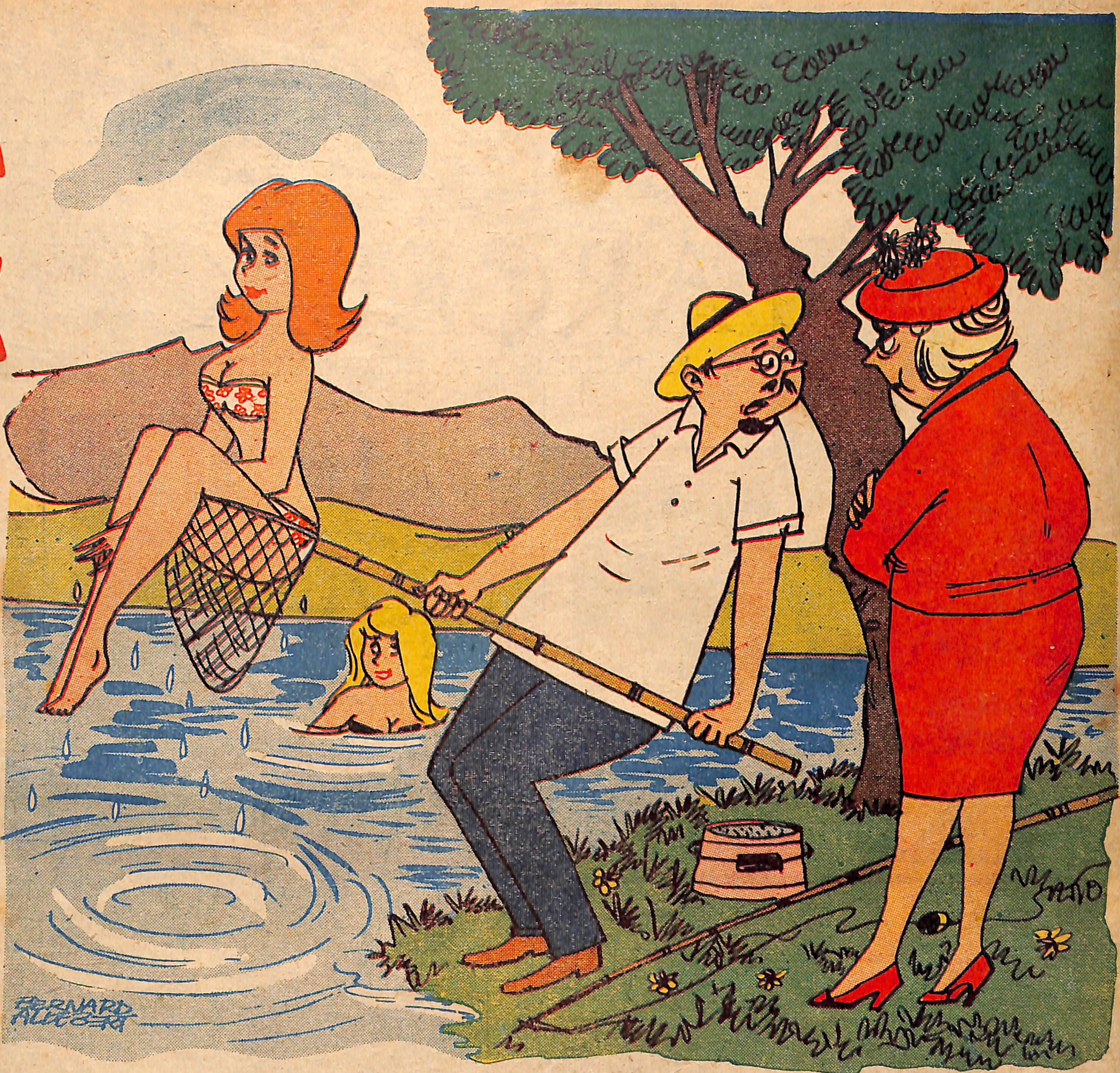
Şubeler	Dış Muhabirler	
İstanbul	A. B. D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir		İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

Basın - 13301 - 200

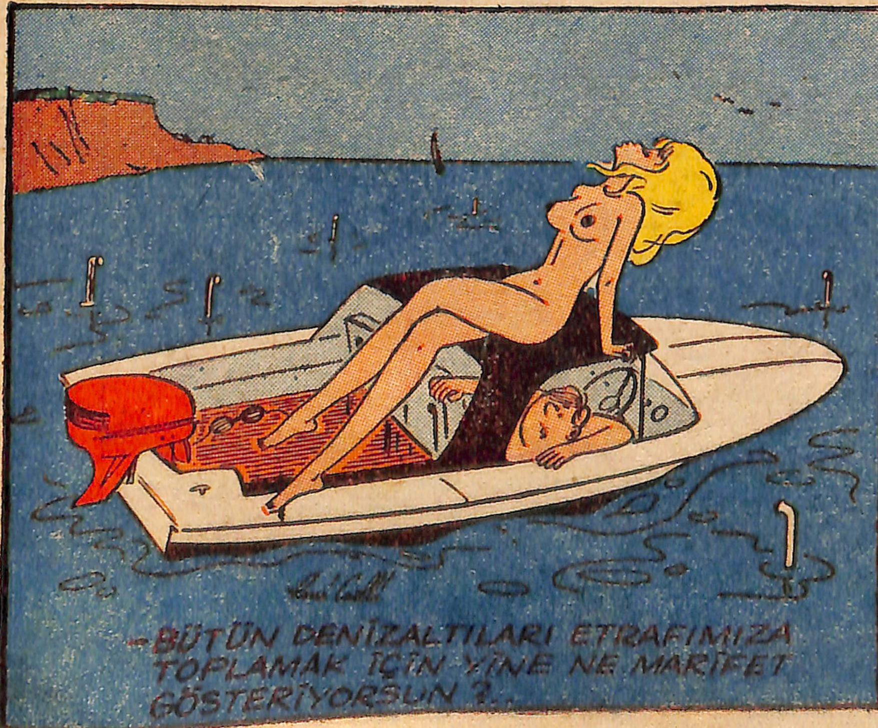

Reklâmcılık - 3448 - 201

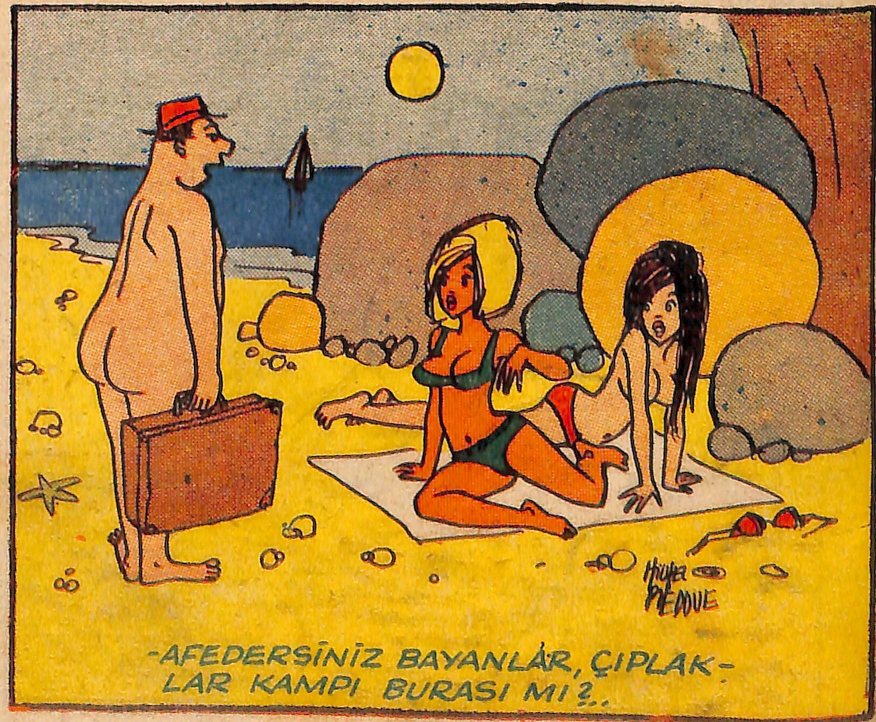
Akbaba

-KARICIĞIM, VALLAHİ DOKTOR BALIKETİ TAVSİYE ETTİ!

-BÜTÜN DENİZALTILARI ETRAFIMIZA TOPLAMAK İÇİN YİNE NE MARİFET GÖSTERİYORSUN ?

-AFEDERSİNİZ BAYANLAR, ÇIPLAKLAR KAMPI BURASI MI?..